

HE 227/2020 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2021
TALOUSARVIOESITYKSEN (HE 146/2020 vp)
TÄYDENTÄMISESTÄ**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2021.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2020

Pääministeri

SANNA MARIN

Valtiovarainministeri *Matti Vanhanen*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2021 talousarvioesitystä (HE 146/2020 vp) täydentävä hallituksen esitys. Täydentävä esitys voidaan antaa, koska valtiovarainvaliokunta ei ole vielä antanut mietintöään 5.10.2020 annetusta hallituksen esityksestä vuoden 2021 talousarvioksi.

Tuloarviot

Tuloarviota korotetaan 67 milj. euroa. Verotuloennustetta alennetaan 316 milj. euroa. Samanlaisesti sekalaisia tuloja sekä omaisuustuloja koskevaa arviota korotetaan yhteensä 383 milj. euroa.

Verokertymää pienentää ansio- ja pääomatuloverojen tuoton alentaminen vuoden 2019 verotuksen valmistumisesta saatujen ennakkotietojen perusteella. Niiden mukaan pääomatulojen kehitys on jäänyt aiemmin ennakoita heikommaksi, mikä pienentää verokertymää 162 milj. euroa. Lisäksi lähdeveron tuottoarviota alennetaan 129 milj. euroa. Ansio- ja pääomatuloveron tuottoa vähentää myös hallituksen esitys elinkeinotulon kertapoisto- ja menojäännösrajojen korottamisesta. Pienten poistojen euromäärien korottaminen alentaa kertymää yhteensä 8 milj. euroa v. 2021. Koronaepidemian torjumiseen tarvittavien tavaroiden kotimaisiin myynteihin ja EU-alueen yhteishankintoihin tietyin edellytyksin sovellettavan määräaikaisen 0 prosentin verokannan voimaolon jatkaminen huhtikuun 2021 loppuun saakka pienentää arvonlisäveroa 8 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisesti tulevaisuusinvestoinnit rahoitetaan omaisuustuloilla. Tulevaisuusinvestointien toisen vaiheen lisäpanostukset kasvattavat niiden rahoittamiseen tarvittavia omaisuustuloja vuoden 2021 osalta 331 milj. euroa.

Määrärahat ja tasapaino

Varsinaisten tulojen 67,2 milj. euron lisäys ja määrärahojen 1 013,6 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2021 täydentävä talousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 946,4 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi v. 2021 arvioidaan 11,7 mrd. euroa. Valtionvelan määrän arvioidaan olevan vuoden 2021 lopussa n. 138 mrd. euroa, mikä on n. 57 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Vaalikauden kehys

Vuoden 2021 kehystasoa tarkistetaan vastaamaan kehyksen hinta- ja rakennemuutoksia jäljempänä olevan taulukon mukaisesti 25,0 milj. eurolla. Tarkistusten jälkeinen menokehys vuodelle 2021 on 52 000 milj. euroa. Tulevaisuusinvestointeja ja muita rakenne- ja suhdannepoliittisesti vaikuttavia kokonaisuuksia varten oleva vuoden 2021 kehysvaraus (372 milj. euroa) puretaan. Lisäksi vuodelta 2022 siirretään tulevaisuusinvestointien ja muiden rakenne- ja suhdannepoliittisesti vaikuttavien kokonaisuuksien kehysvarausta 49,3 milj. euroa vuodelle 2021 (ajoitusmuutos varauksen käytössä). Tällä yhteensä 421,1 milj. euron kokonaisuudella rahoitetaan tulevaisuusinvestointien toista vaihetta (355,8 milj. euroa), työttömyysturvan väliaikaisia poikkeuksia (56,4 milj. euroa) ja osittain maakuntien lentoyhteyksien tukemista (8,9 milj. euroa).

Talousarvioesitystä täydentävän esityksen jälkeen kehykseen luettavien menojen taso on 51 160 milj. euroa. Näin ollen vuoden 2021 jakamaton varaus on 40 milj. euroa. Lisäksi vuodelle 2021 on kehyksessä varattu 300 milj. euroa lisätalousarvioita varten ja 500 milj. euroa kertaluonteisiin ja finanssipoliittisesti pakollisiin koronavirustilanteesta aiheutuviin menotarpeisiin.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2021
	Sopimusperusteisesti indeksoitavat menot	1,6
	Lakisääteisesti indeksidonnaiset menot	-11,1
28.70.05, 28.89.90	Aiemmin budjetoidun ja käyttämättä jääneen, sote-uudistuksen valmisteluun varatun rahoituksen budjetointi uudelleen käytettäväksi	16,9
29.20.30, 29.20.35	Ajoitusmuutos liittyen oppivelvollisuuden laajentamisen vuosikohtaisten kustannusten jakautumiseen	4,8
31.10.20	Merikartoitushankintaan liittyvä uudelleenbudjetointi	1,4
31.10.77, 31.10.79	Hailuodon kiinteä yhteys -hankkeen muuttaminen elinkaarihankkeesta rakentamisaikaisesti rahoitettavaksi	-3,0
32.20.46	Ajoitusmuutos laivanrakennuksen innovaatiotuen maksatuksissa	-8,1
32.30.31	Ajoitusmuutos ravitsemisyrittäjien tuessa	10,0
13.03.01, 33.01.25	DigiFinland Oy:n tuloutetun pääoman budjetointi vastaaviin menoihin	20,0
32.30.51, 33.20.50, 33.20.52	Perustemuutos kehyksen ulkopuolisilla momenteilla. Korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkiminen tietyin edellytyksin työvoimakoulutuksena	-0,4
33.20.50, 33.20.52	Perustemuutos kehyksen ulkopuolisilla momenteilla. Työttömyysturvan suojaosan korottaminen 300 eurosta 500 euroon / kk	-8,7
33.20.52	Perustemuutos kehyksen ulkopuolisella momentilla. Yrittäjien oikeus työttömyysturvaan	-47,7
	Ajoitusmuutos tulevaisuusinvestointeja ja muita rakenne- ja suhdanepoliittisesti vaikuttavia kokonaisuuksia varten olevan varauksen käytössä	49,3
Yhteensä		25,0

Tulevaisuusinvestointien toisen vaiheen rahoitus

Hallitusohjelman mukaisesti hallitus toteuttaa vaalikauden aikana kertaluonteisen tulevaisuusinvestointiohjelman, joka tukee hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamista sekä julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyttä. Ensimmäisessä vaiheessa, vuoden 2020 talousarviossa ja vuosien 2020—2023 julkisen talouden suunnitelmassa, kohdistettiin vuosille 2020—2022 yhteensä 1,4 mrd. euron tulevaisuusinvestoinnit. Lisäksi Valtion asuntorahastosta kohdennetaan n. 215 milj. euron investoinnit v. 2020—2022. Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli 23.10.2020 tulevaisuusinvestointien rahoituksen toista vaihetta. Vuodelle 2021 kohdennetaan täydentävän talousarvioesityksen yhteydessä 355,8 milj. euroa tulevaisuusinvestointeihin. Vuodelle 2022 kohdentuvat toisen vaiheen tulevaisuusinvestoinnit, 322,1 milj. euroa, on tarkoitus sisällyttää vuosia 2022—2025 koskevaan julkisen talouden suunnitelmaan ja edelleen vuoden 2022 talousarvioesitykseen.

Edustustoverkon vahvistamiseen ehdotetaan 1,517 milj. euroa ulkoministeriön toimintamenoihin ja 2,2 milj. euroa talonrakennusmomentille. Yritysten kansainvälistymisen edistämiseksi sekä

yleisistä ulko- ja turvallisuuspoliittista syistä on vuosina 2020—2022 tarkoitus vahvistaa ja laajentaa edustustoverkkoa muun muassa Afrikassa sekä Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa.

Suomalaisen viennin edellytysten lisäämiseksi koronapandemian myötä muuttuneessa globaalitaloudessa ja kiristyneessä kansainvälisessä kilpailussa Team Finland verkostoa ehdotetaan vahvistettavaksi 20 uudella määräaikaisella Team Finland -asiantuntijalla vuosina 2021—2023. Asiantuntijoiden palkkaamiseen ehdotetaan v. 2021 yhteensä 7 milj. euron lisäystä, josta 5,11 milj. euroa sisältyy tulevaisuusinvestointien kokonaisuuteen.

Rauhanvälitykseen ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä konfliktineston, rauhanvälityksen ja rauhanrakentamisen kyvykkyyden parantamiseksi.

Kehitysyhteistyöhön ehdotetaan 50 milj. euron lisäystä. Määrärahaa kohdennetaan etenkin työhön globaalin oppimisen kriisin ratkaisemiseksi sekä kehitysmaiden sopeutumiseen ilmastonmuutokseen.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön vahvistamiseen ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä.

Jatkuvan oppimisen vahvistamiseen, etenkin lyhyiden nopeavaikutteisten koulutusten lisäämiseen työikäisille, ehdotetaan 40 milj. euron lisäystä.

Perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan kuuluviin sitouttavan kouluyhteistyön käynnistämiseen ehdotetaan 8 milj. euron ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustuntien lisäämiseen 2 milj. euron lisäystä.

Ammatillisen koulutuksen opettajien, ohjaajien ja opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen sekä tuntiopettajien opetustuntimäärän lisäämiseen ehdotetaan 80 milj. euron lisäystä. Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelmaan ehdotetaan 5 milj. euron lisäystä.

Liikkuva koulu -ohjelman laajentamiseen ja poikkihallinnolliseen liikkumisohjelmaan ehdotetaan 5 milj. euron lisäystä. Etsivän nuorisotyön laajentamiseen ehdotetaan 4,5 milj. euron lisäystä.

Luonnonsuojelurahoitukseen ehdotetaan yhteensä 25,5 milj. euron lisäystä ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriöiden hallinnonaloille.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ehdotetaan 25 milj. euron ja yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen 17 milj. euron lisärahoitusta.

Osatyökykyisten työkykyohjelman toteuttamiseksi ehdotetaan yhteensä 0,7 milj. euron lisäystä työ- ja elinkeinoministeriön sekä työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenoihin.

Valtionavustukseen kestävää kasvupolitiikkaa edistäville toimijoille ehdotetaan 0,25 milj. euron lisäystä omistajavaihdosten tukemiseen.

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemiseen ehdotetaan 40 milj. euron lisäystä, joka kohdentuu äkillisiin rakennemuutoksiin varautumiseen, alueellisiin innovaatioihin ja kokeiluihin, aluekehitysrahoitukseen sekä KEINO-osaamiskeskuksen ja sopimusperusteisen yhteistyön rahoitukseen.

Sosiaali- ja terveysalan kasvustrategian toteutukseen ehdotetaan 1,5 milj. euron ja lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaan 16 milj. euron lisäystä. Työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämisohjelmalle ehdotetaan 6 milj. euron lisäystä. Pääteitä käyttävien äitien palveluihin ehdotetaan 3 milj. euron lisäystä.

Työkykyohjelman valtionavustushankkeiden toimeenpanoon sekä työttömien sähköisen itsearviointipalvelun kehittämiseen ehdotetaan 1,4 milj. euron lisäystä. Toimiva kuntoutus sosiaali- ja terveydenhuollossa -hankkeelle ehdotetaan 4 milj. euroa.

Vuoden 2021 kertaluonteiset tulevaisuusinvestoinnit hallinnonaloittain kokonaisuutena, milj. euroa

Hallinnonala	2021 talousarvioesitys	2021 täydentävä esitys
UM	10,3	65,2
OM	5,5	0,3
SM	3,0	
VM	1,3	
OKM	130,0	144,5
MMM	35,8	9,5
LVM	15,0	42,0
TEM	114,1	43,0
STM	36,4	31,9
YM	77,9	19,5
Yhteensä	429,3	355,8

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Hallituksen esitys koskien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta on tarkoitus antaa eduskunnalle joulukuussa 2020.

Sote-uudistuksesta johtuvaan valmistelun ja toimeenpanon rahoitukseen ehdotetaan perustettavaksi valtiovarainministeriön pääluokkaan kaksi uutta momenttia. Momentille 28.70.05 (Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus) ehdotetaan 1,9 milj. euron määrärahaa ja momentille 28.89.30 (Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus) ehdotetaan n. 15,0 milj. euron määrärahaa.

Aluevaalien 2022 toteuttamiseen ehdotetaan vuodelle 2021 kohdentuvana rahoituksena 4,05 milj. euroa.

Koronavirustilanteeseen liittyviä muutoksia

Koronapandemian seurauksena Finavian liiketoiminta on kärsinyt merkittävästi lentoliikenteen kysynnän romahtamisesta. Yhtiötä ehdotetaan pääomitettavan 350 milj. eurolla sen rahoitusaseman vahvistamiseksi.

Valtioneuvoston kanslialle ehdotetaan hallituksen koronavirustilanteeseen liittyvästä viestinnästä, viestinnän koordinoinnista ja yhteiskunnan henkisen kriisinkestävyyden tukemisesta aiheutuviin lisämenoihin 1,35 milj. euron määrärahalisäystä.

Koronavirustilanteesta aiheutuneen tuomioistuinasioiden ruuhkan purkua varten ehdotetaan tuomioistuimille, oikeusaputoimistoille sekä syyttäjälaitokselle yhteensä 2,9 milj. euroa ruuhkan haitallisten vaikutusten vähentämiseksi ja asioiden käsittelyaikojen kohtuuttoman pidentymisen estämiseksi.

Koronavirustilanteesta aiheutuneen rangaistusten täytäntöönpanon ruuhkan purkuun Rikosseuraamuslaitoksessa ehdotetaan 1,6 milj. euroa.

Koronavirustilanteesta aiheutuneiden kansalaisten taloudellisten ongelmien käsittelyruuhkan purkuun ehdotetaan 1,1 milj. euroa sekä yleisen edunvalvonnan ja kuluttajariitalautakunnan ruuhkan purkuun 0,18 milj. euroa.

Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 7,1 milj. euron lisäystä varusmiehille koronavirustilanteesta johtuvan erityisjärjestelyn aikana maksettavan ruokarahan vuoksi.

Aluehallintovirastolle ehdotetaan koronavirustilanteen aiheuttamiin lisätehtäviin 5,46 milj. euron lisäystä.

Ruokavirastolle ehdotetaan 0,58 milj. euroa koronavirustilanteen aiheuttamiin lisäkuluihin Ruokaviraston laboratoriossa ja lihantarkastuksessa.

Maakuntien lentoyhteyksien tukemiseen ehdotetaan 11,5 milj. euron lisäystä.

Yksityisessä terveydenhuollossa tehdyistä covid-19-testeistä maksettavaa Kela-korvausta ehdotetaan korotettavaksi. Korotus rahoitettaisiin 45 milj. euron siirrolla momentilta Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin.

Työttömyysturvalainsäädännön väliaikaisia poikkeuksia ehdotetaan joiltain osin jatkettavaksi vielä maaliskuun 2021 loppuun saakka. Yrittäjien työttömyysturvoikeuteen ja työttömyysturvan suojaosan korottamiseen liittyvien jatkojen vuoksi työttömyysturvamomenteille ehdotetaan yhteensä 56,4 milj. euron lisäystä.

Oikeusministeriön hallinnonala

Rikosasioiden käsittelyketjun voimavarojen turvaamiseen ehdotetaan 2,79 milj. euroa.

Rikosuhripäivystyksen toiminnan turvaamiseen ehdotetaan 570 000 euroa.

Vankilaturvallisuuden parantamiseksi ja riskitekijöiden pienentämiseksi Turun vankilaan vuoden 2021 alussa perustettavasta uudesta varmuusosastosta aiheutuviin menoihin ehdotetaan Rikosseuraamuslaitokselle 527 000 euron lisäystä.

Sisäministeriön hallinnonala

Hybridiosaamiskeskuksen valmius- ja resilienssiverkoston osallistumisesta aiheutuviin menoihin ehdotetaan 170 000 euron lisäystä.

Poliisille ehdotetaan 1 milj. euroa telekuuntelujärjestelmän uudistamiseen. Hankkeeseen on aiemmin ehdotettu 6 milj. euroa vuoden 2020 seitsemännessä lisätalousarvioesityksessä. Poliisille ehdotetaan myös n. 1,2 milj. euron lisäystä toimitilojen vuokramenoihin ja 443 000 euroa EU:n SIS-asetuksen toimeenpanosta aiheutuviin menoihin.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan vuokramenoihin lisäystä 290 000 euroa.

Pelastustoimen erityismenojen määrärahojen tasoa ehdotetaan nostettavaksi 1,034 milj. eurolla 3 milj. euroon. Häätäkeskuslaitoksen Erica-tietojärjestelmän kehittämiseen ehdotetaan 0,5 milj. euron lisämäärärahaa.

Maahanmuuton turvapaikkamenojen määrärahoihin ehdotetaan yhteensä 5,7 milj. euron vähennystä.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Tullille ehdotetaan vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa myönnetyn valtuuden mukaista 10,5 milj. euron lisäystä, joka aiheutuu Euroopan komission tekemistä, tullauksen kokonaisuu-distukseen vaikuttavista muutoksista. Aikataulun pidentyminen ja eurooppalaisen vaatimusmää- rityksen siirtyminen on vaikuttanut hankkeen toteutukseen ja nostanut sen kustannuksia. Kustan- nuksiin vaikuttaa myös arvonlisäveron kantorajan poisto, joka on tulossa voimaan vuoden 2021 alusta.

Positiivisen luottotietorekisterin toteutusmenoihin ehdotetaan 4 milj. euron lisäystä.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Maatalouden tulevaan EU-tukiohjelmakauteen liittyviin määrärahoihin tehdään valtion vuoden 2021 talousarvioesityksen mukaisen tukien kokonaismäärän puitteissa EU:n rahoituskehysratkai- susta ja EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen (CAP27-uudistuksen) siirtymäkaudesta johtuvat muutokset.

Ruokaketjun kehittämiseen ehdotetaan 0,4 milj. euron lisäystä maatalouden osaamisverkoston käynnistämiseksi. Verkosto koordinoi ja edistää kansallisten ja kansainvälisten, tutkimustietoon ja tutkimukseen pohjautuvien ratkaisujen käytäntöön viemistä maatilayritysten johtamisen ja investointien toteuttamisen tueksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Liikenne- ja viestintäviraston alaiselle kyberturvallisuuskeskukselle ehdotetaan 140 000 euroa kyberturvallisuuden resurssien lisäämiseksi sähköisen viestinnän laista johtuvista muutoksista johtuen.

Hankkeen Luumäki—Imatra—Venäjän raja ratayhteyden parantaminen valtuutta tarkistetaan 30 milj. eurolla 165 milj. eurosta 195 milj. euroon. Hankkeen kustannusarvio on tarkentunut hankkeen edetessä ja ratasuunnitelman valmistuessa. Valtuuden tarkistaminen tarvitaan hankkeen toteuttamiseksi alkuperäisessä laajuudessa.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

TE-palvelujen digitalisaatio -hankkeen rahoitusta ehdotetaan lisättäväksi 10 milj. eurolla siirtoma julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden momentilta, jolle tehdään lisäksi 10 milj. euron kertaluonteinen vähennys.

Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) toimintamenoihin ehdotetaan 0,5 milj. euron lisäystä käytettäväksi GTK:n asiantuntijapalveluiden vientitoimintaa varten perustettavan GTK International Oy:n pääomittamiseen ja omaan pääoman maksamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Rokotetutkimuskeskuksen yhtiöittäminen alkupääomaan ehdotetaan 8 milj. euron määrärahaa. Uusi yhtiö olisi valtioneemmistöinen erityistehtäväyhtiö. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,65 milj. euron lisäystä, jolla kompensoitaisiin rokotetutkimuskeskuksen perustamisesta aiheutuvaa tulonmenetystä.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenoihin ehdotetaan 0,73 milj. euron korotusta lastensuojeluyksiköiden toimitilojen kehittämiseen.

Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintamenojen valtionosuuteen ehdotetaan 12,3 milj. euron lisäystä. Tarve aiheutuu mm. työttömyysasteen noususta ja sitä kautta valtion kokonaan rahoittamien sosiaaliturvan yleisrahaston toimintakulujen kasvusta. Lisäyksestä 3,5 milj. euroa aiheutuu perhevapaauudistuksen toimeenpanon vaatimista järjestelmämuutoksista ja 5,3 milj. euroa etuusohjelmien ja asiointipalvelun kehittämisestä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenoihin ehdotetaan 0,14 milj. euron lisäystä. Tarve aiheutuu sote-tietojärjestelmien valvontaan tehtävästä lisäpanostuksesta. Työsuojelun aluehallintoviraston toimintamenoihin ehdotetaan 0,975 milj. euron lisäystä 15 uuden työsuojelutarkastajan viran perustamisen kuluihin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen tiedonhallinnan menoihin ehdotetaan yhteensä 23,8 milj. euron lisäystä. Lisäyksestä 3,8 milj. euroa asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annettuun lakiin tehtävistä muutoksista ensi vuonna ja 20 milj. euroa on DigiFinland Oy:n pääoman tuloutuksesta aiheutuvaa määrärahalisäystä, jolla voidaan turvata DigiFinland Oy:ltä hankittava sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan kehitystyö.

Käsiteltävänä olevat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	128 555 000	-	128 555 000
22. Tasavallan presidentti	18 761 000	-	18 761 000
23. Valtioneuvoston kanslia	221 744 000	354 573 000	576 317 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 288 096 000	65 068 000	1 353 164 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	1 005 228 000	15 516 000	1 020 744 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 567 775 000	8 630 000	1 576 405 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	4 873 251 000	7 100 000	4 880 351 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	19 467 894 000	29 269 000	19 497 163 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	7 012 067 000	149 490 000	7 161 557 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 628 322 000	119 293 000	2 747 615 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 485 560 000	56 652 000	3 542 212 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 828 872 000	52 495 000	3 881 367 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	17 603 125 000	135 375 000	17 738 500 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	302 864 000	20 118 000	322 982 000
36. Valtionvelan korot	764 510 000	-	764 510 000
Yhteensä	64 196 624 000	1 013 579 000	65 210 203 000

Käsiteltävänä olevat ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hallituksen esitys talousarvioksi	Täydentävä esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	45 186 174 000	-315 548 000	44 870 626 000
12. Sekalaiset tulot	5 717 277 000	51 828 000	5 769 105 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 388 762 000	330 904 000	2 719 666 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	143 146 000	-	143 146 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	53 435 359 000	67 184 000	53 502 543 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	10 761 265 000	946 395 000	11 707 660 000
Yhteensä	64 196 624 000	1 013 579 000	65 210 203 000

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentille arvioidaan kertyvän 9 712 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 10 006 000 000 euroon nähden on 294 000 000 euroa, mistä 162 000 000 euroa aiheutuu vuoden 2019 verotuksen valmistumisesta saaduista ennakkotiedoista, 129 000 000 euroa lähdeveroennusteen alentumisesta ja 3 000 000 euroa hallituksen antamasta talousarvioesitykseen liittyvästä esityksestä, jonka mukaan elinkeinotulon, maatilatalouden tulon ja metsätalouden pääomatulon kertapoisto- ja menojäännösrajoja korotetaan.

2021 talousarvio	9 712 000 000
2020 VII lisätalousarvio	-155 000 000
2020 IV lisätalousarvio	4 000 000
2020 II lisätalousarvio	-1 094 000 000
2020 talousarvio	10 672 000 000
2019 tilinpäätös	9 897 220 113

02. Yhteisövero

Momentille arvioidaan kertyvän 3 213 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 5 000 000 euroa talousarvioesityksen 3 218 000 000 euroon nähden aiheutuu hallituksen antamasta talousarvioesitykseen liittyvästä esityksestä, jonka mukaan elinkeinotulon, maatalouden tulon ja metsätalouden pääomatulon kertapoisto- ja menojäännösrajoja korotetaan. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutos kompensoidaan nettomääräisesti kunnille muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että esityksen verotuottovaikutus kunnille on neutraali.

2021 talousarvio	3 213 000 000
2020 V lisätalousarvio	139 000 000
2020 IV lisätalousarvio	-368 000 000
2020 II lisätalousarvio	-1 422 000 000
2020 talousarvio	4 367 000 000
2019 tilinpäätös	4 150 481 200

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut*01. Arvonlisävero*

Momentille arvioidaan kertyvän 20 209 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 8 000 000 euroa talousarvioesityksen 20 217 000 000 euroon nähden aiheutuu siitä, että hallitus antaa eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen covid-19 -epidemian torjumiseen tarvittavien tavaroiden kotimaisiin myynteihin ja EU-alueen yhteisöhankeintoihin tietyin edellytyksin sovellettavan määräaikaisen 0 prosentin verokannan voimassaolon jatkamisesta huhtikuun loppuun.

2021 talousarvio	20 209 000 000
2020 V lisätalousarvio	992 000 000
2020 IV lisätalousarvio	-895 000 000
2020 II lisätalousarvio	-1 654 000 000
2020 talousarvio	19 354 000 000
2019 tilinpäätös	19 034 085 681

19. Muut veronluonteiset tulot*05. Eräät liikenteen maksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 24 503 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 8 548 000 euroa talousarvioesityksen 33 051 000 euroon nähden aiheutuu ennakoitua vähäisemmästä lentoliikenteen valvontamaksukertymästä koronasta johtuen.

2021 talousarvio	24 503 000
2020 IV lisätalousarvio	-5 700 000
2020 talousarvio	26 329 000
2019 tilinpäätös	24 449 455

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 20 814 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys talousarvioesityksen 24 761 000 euroon nähden on 3 947 000 euroa, mistä 3 800 000 euroa aiheutuu viisumien käsittelymaksutulojen alentumisesta koronaviruspandemian johdosta ja 147 000 euroa YK:lta saatavien palkkausmenokorvausten ja sotilaallisen kriisinhallinnan kurssi-toiminnan tulojen alentumisesta.

2021 talousarvio	20 814 000
2020 VII lisätalousarvio	-24 301 000
2020 IV lisätalousarvio	-7 700 000
2020 talousarvio	58 424 000
2019 tilinpäätös	46 698 411

25. Oikeusministeriön hallinnonala

21. Korot ulosoton säilytettävänä olevista varoista

Momentille arvioidaan kertyvän 1 000 euroa.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Momentille tuloutetaan ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkotulot. Ulosoton säilytettävänä olevien varojen negatiivinen korko kirjataan momentille 25.20.95.

2021 talousarvio	1 000
2020 VII lisätalousarvio	1 000

27. Puolustusministeriön hallinnonala

01. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 8 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää myös peruskorjaus- tai perusparannusmenojen väliaikaiseen rahoittamiseen.

Selvitysosa: Momentti palautetaan talousarvioesitykseen.

Puolustushallinnon rakennuslaitoksen lakkauttaminen ja Puolustuskiinteistöjen perustaminen osaksi Senaatti-konsernia ovat viivästyneet alkuperäisestä aikataulusta.

Toiminnalliset tulostavoitteet

Rakennuslaitoksen tuloksellisuus muodostuu useasta tekijästä: toimitilojen ja laitteiden normaali- ja poikkeusolojen käytettävyyden, toimintavarmuuden ja energiatehokkuuden parantumisesta, oman työn tehokkuuden lisäämisestä, hintakehityksestä verrattuna markkinoiden hintakehitykseen, ulkoistettujen toimintojen kilpailutuksen onnistumisesta, asiakastyytyväisyydestä, työtyytyväisyydestä sekä valmiuden ja turvallisuuden kehittymisestä.

Toiminnallinen tehokkuus

Varmistetaan puolustushallinnolle järjestettävien palvelujen laatu, kilpailukyky, saatavuus ja toimintavarmuus kaikissa turvallisuustilanteissa. Oma palveluntuotanto mitoitetaan siten, että se vastaa valmiuden, varautumisen ja turvallisuuden tarpeisiin. Sellaiset toiminnot, joihin ei liity valmiuden, varautumisen tai turvallisuuden erityispiirteitä, toteutetaan markkinaehtoisesti kokonaisuuden tarkoituksenmukaisuus huomioiden. Kiinteistöjen ylläpidon, energiapalvelujen ja ympäristönsuojelun tunnusluvuille asetetaan seuraavat tavoitetasot:

Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 ennakoitu	2021 arvio ¹⁾
Kiinteistöpalvelut			
Kiinteistönhoidon hintakehityksen vertailu, % ²⁾	-0,8	0,0	0,0
Siivouspalvelut			
Siivouspalvelujen hintakehityksen vertailu, % ³⁾	-1,3	0,0	0,0
Siivouspalvelujen ulkoistamisaste liikevaihdosta, % ⁴⁾	43	44	48
Siivouspalvelujen ulkoistamisaste siivottavasta pinta-alasta, %	44	44	43
Tekniset palvelut			
Teknisten palveluiden ulkoistamisaste, %	72	70	72
Hyväksytyt vuosikorjausohjelman toteutusaste, %	91	92	92
Energiapalvelut			
Lämmön ominaiskulutus, kWh/rm ³ /L	37,0	37,1	35,9
Sähkön ominaiskulutus, kWh/rm ³ /S	17,1	16,3	16,7
Veden ominaiskulutus, l/rm ³ /L	73,5	73,4	74,4
Ympäristötavoitteet			
Jätteen kierrätys materiaalina, % ⁴⁾	31	30	30
Lämmöntuotannon CO ₂ -ominaispäästö, kg/MWh	181	185	170

Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 ennakoitu	2021 arvio ¹⁾
Hiiidioksidipäästöt puolustushallinnon kiinteistöissä, 1 000 tn CO ₂	48	48	15
Uusiutuvan energian osuus energiantuotannossa, %			
— lämmöntuotanto yhteensä	45,8	45,0	51,0
— lämpö, osto	48,0	48,5	53,0
— lämpö, oma tuotanto	19,8	28,0	35,0
— sähkö	100,0	100,0	100,0

¹⁾ Tunnusluvut on arvioitu ajalle 1.1—31.3.2021.

²⁾ Kiinteistönhoidon hintakehityksen vertailu markkinoiden hintakehitykseen

³⁾ Siivouspalvelujen hintakehityksen vertailu markkinoiden hintakehitykseen

⁴⁾ Rakennuslaitos on ulkoistanut kaikki siivouskohteet, joihin on saatu lupa joukko-osastoilta.

Tuotokset ja laadunhallinta

Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 ennakoitu	2021 arvio ¹⁾
Kiinteistöpalvelut			
Huoneistoala (milj. htm ²), puolustushallinto	2,47	2,47	2,45
Huoneistoala (milj. htm ²), muut	0,14	0,13	0,13
Siivouspalvelut			
Siivousala (milj. sm ²), puolustushallinto	1,1	1,1	1,1
Siivousala (milj. sm ²), muut	0,1	0,1	0,1
Tekniset palvelut			
Vuosikorjausprojektit (kpl)	1 372	1 200	300
Erillistilausprojektit (kpl)	784	600	150
Pieninvestointiprojektit (kpl)	148	200	50
Energiapalvelut			
Toimitettu lämpö (MWh)	237 111	298 500	112 000
Toimitettu sähkö (MWh)	247 792	249 000	72 000
Toimitettu vesi (1 000 m ³)	806	840	154
Rakennuttamispalvelut			
Valmistuneet hankesuunnitelmat (kpl)	14	15	6
Valmistuneet hankkeet (kpl)		20	5
Strategisten hankkeiden toimitila- ja ympäristöryhmä			
Informaatiotuki tarjousvertailuun ja päätöksentekoon (htv)		0,5	2
Asiakastytyväisyys			
Tilaaaja-asiakkaat (1—5)	3,71	3,9	3,9
Käyttjäasiakkaat (1—5)	3,89	3,9	3,9

¹⁾ Tunnusluvut on arvioitu ajalle 1.1.—31.3.2021.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tunnusluku	2019 toteutuma	2020 ennakoitu	2021 tavoite ¹⁾
Työtyytyväisyys (1—5)	3,51	3,5	3,5
— naiset	3,65	3,5	3,5
— miehet	3,42	3,5	3,5

¹⁾ Tunnusluvut on arvioitu ajalle 1.1.—31.3.2021.

Rakennuslaitoksen tulot kertyvät valtion maksuperustelain (150/1992) ja Puolustushallinnon rakennuslaitoksen maksullisista suoritteista annetun puolustusministeriön asetuksen (1199/2016) mukaan hinnoiteltavista suoritteista, joita puolustushallinnolle tuotetaan omakustannushintaan ja ulkopuolisille liiketaloudellisin perustein.

Toiminnan tulot ja menot (1 000 euroa)

	2019 toteutuma	2020 varsinainen talousarvio	2021 esitys ¹⁾
Bruttotulot	156 863	144 466	40 635
Bruttomenot	156 830	144 458	40 627
Nettotulot	33	8	8

¹⁾ Tulot ja menot on arvioitu ajalle 1.1.—31.3.2021.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2019 toteutuma	2020 varsinainen talousarvio	2021 esitys ¹⁾
Maksullisen toiminnan tuotot	156 863	144 466	40 635
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	156 830	144 458	40 627
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	33	8	8
Kustannusvastaavuus, %	100	100	100

¹⁾ Tuotot ja kustannukset on arvioitu ajalle 1.1.—31.3.2021.

2021 talousarvio	8 000
2020 talousarvio	8 000
2019 tilinpäätös	32 952

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 3 013 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 3 700 000 euroon nähden on 687 000 euroa, jossa on otettu huomioon vähennyksenä 710 000 euroa YK:n maksamien korvausten tarkentumisesta alaspäin (UNIFIL-operaatio) ja lisäyksenä 23 000 euroa kriisinhallinnan muiden tuottojen tarkentumisesta ylöspäin.

2021 talousarvio	3 013 000
2020 VII lisätalousarvio	629 000
2020 talousarvio	3 500 000
2019 tilinpäätös	11 830 807

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala*50. Siirto valtion eläkerahastosta*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 944 443 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 4 431 000 euroa talousarvioesityksen 1 948 874 000 euroon nähden aiheutuu tarkentuneesta arviosta.

2021 talousarvio	1 944 443 000
2020 talousarvio	1 939 507 000
2019 tilinpäätös	1 893 903 129

51. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset

Momentille arvioidaan kertyvän 275 546 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 628 000 euroa talousarvioesityksen 276 174 000 euroon nähden aiheutuu indeksikorotusten vaikutuksesta.

2021 talousarvio	275 546 000
2020 talousarvio	256 728 000
2019 tilinpäätös	235 384 935

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

02. Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta

Momentille arvioidaan kertyvän 370 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 310 000 000 euroon nähden on 60 000 000 euroa, missä on otettu huomioon heinäkuussa 2020 saavutettu vuosia 2021—2027 koskeva EU:n rahoituskehysratkaisu ja EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkausi.

2021 talousarvio	370 000 000
2020 talousarvio	370 000 000
2019 tilinpäätös	348 464 213

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Hallinnonalan virastojen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 52 542 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 512 000 euroa talousarvioesityksen 51 030 000 euroon nähden aiheutuu EU:n myöntämästä TEN-T-tuen ennakkomaksatuksesta hankkeelle Helsinki—Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. vaihe. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.10.77.

2021 talousarvio	52 542 000
2020 IV lisätalousarvio	41 941 000
2020 talousarvio	2 500 000
2019 tilinpäätös	7 210 025

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

09. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen ja valtion muille eläkelaitoksille maksamien ennakoiden korkotulot

Momentille arvioidaan kertyvän 20 330 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 46 000 euroa talousarvioesityksen 20 376 000 euroon nähden aiheutuu indeksikoro-
tusten vaikutuksesta.

2021 talousarvio	20 330 000
2020 talousarvio	19 812 000
2019 tilinpäätös	17 377 317

03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot

01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot

Momentille arvioidaan kertyvän 2 417 425 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 330 950 000 euroa talousarvioesityksen 2 086 475 000 euroon nähden aiheutuu tulevai-
suusinvestointeihin liittyvästä lisätuloutuksesta.

2021 talousarvio	2 417 425 000
2020 II lisätalousarvio	-1 126 400 000
2020 talousarvio	2 176 400 000
2019 tilinpäätös	1 515 173 652

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään nettotulota 11 707 660 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 946 395 000 euroa talousarvioesityksen 10 761 265 000 euroon nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksista.

Lisäksi talousarvioesityksen momentin selvitysoosan taulukko korvataan oheisella taulukolla:

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto	11 758
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	11 708
2021 talousarvio	11 707 660 000
2020 VII lisätalousarvio	1 836 508 000
2020 VI lisätalousarvio	200 000 000
2020 V lisätalousarvio	-1 258 775 000
2020 IV lisätalousarvio	5 321 343 000
2020 III lisätalousarvio	880 000 000
2020 II lisätalousarvio	9 389 572 000
2020 I lisätalousarvio	1 083 490 000
2020 talousarvio	2 198 374 000
2019 tilinpäätös	1 792 984 063

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. (23.01.01 ja 04) Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 135 094 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 130 401 000 euroon nähden on 4 693 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 1 350 000 euroa valtioneuvoston viestinnän tilapäiseen lisäresursointiin covid-19 -tilanteesta johtuen, 105 000 euroa lainsäädännön arviointineuvoston vahvistamiseen hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti, 3 000 000 euroa siirtona momentilta 28.70.20 valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän hankkeen jatkorahoitukseen, 120 000 euroa siirtona momentilta 23.30.01 oikeuskanslerinviraston virasto-, kirjasto- ja tietotukipalveluiden hoitamiseen, 62 000 euroa siirtona momentilta 35.01.01 valtioneuvoston yhteisen verkkojulkaisualustan jatkuvan palvelun hallintaan, 150 000 euroa siirtona momenteilta 30.01.01, 32.01.01 ja 35.01.01 maa- ja metsätalousministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön arkistojen järjestämiseen, 70 000 euroa siirtona momentilta 24.01.01 Merikasarmin toimitilojen valvontatekniikkamenoihin sekä vähennyksenä 164 000 euroa siirtona momentille 24.01.01 Merikasarmin peruskorjauksen viestintään.

2021 talousarvio	135 094 000
2020 VII lisätalousarvio	4 566 000
2020 IV lisätalousarvio	2 497 000
2020 talousarvio	125 261 000
2019 tilinpäätös	126 865 000

10. Omistajaohjaus

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 355 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) niiden osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtioenemmistöisten yhtiöiden tai valtion osakkuusyhtiöiden osakeannissa taikka uusia valtio-omisteisia yhtiöitä perustettaessa sekä ilman osakemerkintää tehtävään valtion kokonaan omistamien yhtiöiden oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen, kuten sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtävään sijoitukseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 1).

Lisäys 350 000 000 euroa talousarvioesityksen 5 700 000 euroon nähden aiheutuu Finavia Oyj:n pääomittamisesta yhtiön rahoitusaseman vahvistamiseksi.

2021 talousarvio	355 700 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 III lisätalousarvio	700 000 000
2020 talousarvio	5 700 000
2019 tilinpäätös	5 700 000

30. Oikeuskanslerinvirasto

01. *Oikeuskanslerinviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 812 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 120 000 euroa talousarvioesityksen 3 932 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentille 23.01.01 oikeuskanslerinviraston virasto-, kirjasto- ja tietotukipalveluiden hoitamiseen.

26

23.30

2021 talousarvio	3 812 000
2020 VII lisätalousarvio	12 000
2020 talousarvio	3 501 000
2019 tilinpäätös	3 490 000

Pääluokka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 251 236 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 238 782 000 euroon nähden on 12 454 000 euroa.

Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 155 000 euroa siirtona momentilta 24.01.21 kansallisen viisumijärjestelmän jatkokehitykseen, 288 000 euroa siirtona momentilta 26.01.01 Suomen Moskovan suurlähetystössä toimivan sisäministeriön erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin 1.1.2021 lukien, 164 000 euroa siirtona momentilta 23.01.01 ulkoministeriön viestityskeskuksen lisäresurssointiin ajalle 1.10.2018—31.12.2021 ja 1 890 000 euroa Team Finland -verkoston vahvistamiseen sekä vähennyksenä 70 000 euroa siirtona momentille 23.01.01 Merikasarin toimitilojen valvontatekniikkamenoihin.

Lisäksi osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 9 027 000 euroa, mistä 1 517 000 euroa edustustoverkon vahvistamiseen, 1 000 000 maahantuloasioiden käsittelyn vahvistamiseen ministeriössä ja edustustoissa, 1 400 000 euroa ulkoasiainhallinnon tietoturvaratkaisujen kehittämiseen, erityisesti turvalliseen tiedonvälitykseen ja 5 110 000 euroa Team Finland -verkoston vahvistamiseen.

2021 talousarvio	251 236 000
2020 VII lisätalousarvio	2 298 000
2020 IV lisätalousarvio	-57 000
2020 talousarvio	237 480 000
2019 tilinpäätös	225 276 000

(21.) *Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Selvitysosa: Momentti korvaa talousarvioesityksen momentin.

Talousarvioesitykseen nähden momentti ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

Vähennys 1 155 000 euroa on siirtoa momentille 24.01.01 viisumijärjestelmän jatkokehitykseen.

2020 talousarvio	2 005 000
2019 tilinpäätös	3 305 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 14 500 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 2 200 000 euroa talousarvioesityksen 12 300 000 euroon nähden aiheutuu edustustoverkon vahvistamisen aiheuttamista kiinteistöjen muutuskuluista osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	14 500 000
2020 talousarvio	12 300 000
2019 tilinpäätös	17 570 000

10. Kriisinhallinta

20. *Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	520 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 036 000
05.	Yhteiset menot	8 350 000
08.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	7 263 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämeneihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	6 120 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 278 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	15 592 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	1 107 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	1 295 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	7 615 000
23.	Naton Irakin koulutusoperaation menot	531 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	1 373 000
Yhteensä		53 080 000

Selvitysosa: Päätösoosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan käyttösuunnitelman.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	+103 000
08.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	+254 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-1 515 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	+205 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	+686 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	+107 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	+160 000
Yhteensä		-

Lisäykset johtuvat operaatioiden suunnitteluperusteiden, erityisesti palkkauskustannusten, muutoksista, joita vastaava vähennys on tehty käyttösuunnitelmakohtaan 09.

2021 talousarvio	53 080 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	53 080 000
2019 tilinpäätös	51 168 000

22. Rauhanvälitys (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 1 000 000 euroon nähden aiheutuu konfliktineston, rauhanvälityksen ja rauhanrakentamisen kyvykkyyden parantamisesta osana hallituksen kerta- luonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	3 000 000
2020 talousarvio	2 500 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 760 859 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

3) Finnfundin toteuttaman erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen enintään 10 % Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentissa tarkoitettujen sitoumusten piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten yhteisen pääoma-

määrän vasta-arvosta enintään 150 000 000 euroa. Vuonna 2021 Finnfundin toteuttamaan erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 2 000 000 euroa.

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	240 812 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ¹⁾	189 687 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	75 500 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	55 320 000
5.	Humanitaarinen apu	85 000 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	4 440 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 050 000
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	79 650 000
9.	Korkotuki-instrumentti	28 400 000
Yhteensä		760 859 000

¹⁾ Sisältää ministeriön ja Euroopan komission välisten yhteistoimintahankkeiden menoja yhteensä 1 881 000 euroa ja ministeriön ja Finnfundin erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen 2 000 000 euroa.

Valtuus

Finnfundille voidaan antaa Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentissa tarkoitettuja sitoumuksia erityisriskirahoitukseen liittyvien tappioiden korvaamisesta valtioneuvoston muutoin määräämin ehdoin siten, että sitoumusten piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 150 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen, päätösosan toisen kappaleen kohta 3) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 3), päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman ja päätösosan valtuuskohdan kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan toiseksi kappaleeksi.

Lisäys 50 000 000 euroa talousarvioesityksen 710 859 000 euroon nähden on osa hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja. Tulevaisuusinvestoinnilla vahvistetaan Suomen kykyä vastata globaaleihin haasteisiin ja koronakriisin vaikutuksiin. Määrärahaa kohdennetaan merkittävästi työhön globaalien oppimisen kriisin ratkaisemiseksi sekä kehitysmaiden sopeutumisen ilmastomuutokseen vahvistamiseksi, biodiversiteettikadon estämiseksi sekä luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi. Tavoitteena on myös Suomeen sijoittuneiden YK-toimintojen vahvistaminen ja laajentaminen, innovaatioyhteistyö ja suomalaisten toimijoiden osallistumisen vahvistaminen. Lisäyksen jälkeen Suomen kehitysyhteistyömäärärahojen tason arvioidaan vuoden 2021 talousarvioesityksessä nousevan noin 0,52 % bruttokansantulosta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	30 000 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	9 000 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	8 000 000
9.	Korkotuki-instrumentti	3 000 000
Yhteensä		50 000 000

Lisäyksestä 25 000 000 euroa kohdennetaan oppimisen kriisiin vastaamiseen Global Partnership for Education (GPE) -aloitteeseen, 5 000 000 euroa Suomeen sijoittuneiden YK-toimintojen vahvistamiseen, 9 000 000 euroa tukeen köyhimpien maiden sopeutumiseen ilmastonmuutokseen sekä biodiversiteettikadon estämiseen, 4 000 000 euroa opetusalan osaamiskeskukseksi, 4 000 000 euroa liikekumppanuusohjelmaan ja Business Finlandin hallinnoiman Developing Markets Platform -alustan kehitysinnovaatioiden rahoittamiseen sekä 3 000 000 euroa uuteen investointitukeen kehitysmaille (PIF, Public Sector Investment Facility).

Finnfundin erityisriskirahoituksen tappiokorvaussitoumuksesta aiheutuneita tappioita arvioidaan olevan 2 000 000 euroa vuonna 2021.

Finnfundin erityisriskirahoituksen tappiokorvaussitoumusta on korotettu vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa, siten että se on yhteensä 150 000 000 euroa vuosina 2018—2024. Finnfundin sijoitusportfolio on kasvanut viime vuosina ja koronaviruspandemia on muuttanut maailmantalouden näkymiä vaikuttaen samalla Finnfundin toimintaan.

2021 talousarvio	760 859 000
2020 VII lisätalousarvio	50 000 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 II lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	685 536 000
2019 tilinpäätös	583 759 000

90. Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 86 653 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 2 431 000 euroa talousarvioesityksen 89 084 000 euroon nähden aiheutuu valuuttakurssimuutoksista.

2021 talousarvio	86 653 000
2020 talousarvio	87 632 000
2019 tilinpäätös	76 060 000

68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 400 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 2 000 000 euroa talousarvioesityksen 2 400 000 euroon nähden aiheutuu Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön vahvistamisesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	4 400 000
2020 talousarvio	3 000 000
2019 tilinpäätös	3 400 000

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 24 677 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 24 932 000 euroon nähden on 255 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 350 000 euroa siirtona momentilta 25.01.50 naisiin kohdistuvan väkivallan toimintaohjelman hankkeiden toimeenpanoon ja 250 000 euroa oikeusministeriön ohjelmien toteuttamiseen osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja sekä vähennyksenä 800 000 euroa siirtona momentille 25.01.21 hallinnonalan tietohallintohankkeisiin ja digitalisaation edistämiseen ja 55 000 euroa siirtona momentille 25.10.04 oikeusavun ja edunvalvonnan koulutusmäärärahan tasomuutokseen.

2021 talousarvio	24 677 000
2020 VII lisätalousarvio	-119 000
2020 IV lisätalousarvio	50 000
2020 talousarvio	23 857 000
2019 tilinpäätös	20 782 999

03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 770 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 10 490 000 euroon nähden on 280 000 euroa, mistä 200 000 euroa aiheutuu eurooppalaisen maastapoistamisen valvonnasta johtuvista yhdenvertaisuusvaltuutetun lisätehtävistä ja 80 000 euroa on siirtoa momentilta 25.01.20 Onnettomuustutkintakeskuksen terveydenhuollon turvallisuustutkinnan edistämiseen.

2021 talousarvio	10 770 000
2020 VII lisätalousarvio	99 000
2020 talousarvio	10 042 000
2019 tilinpäätös	9 853 000

20. *Eriyismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 12 013 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

7) oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta annetun lain (378/2005) 19 §:n ja 20 §:n mukaisten korvausten sekä äitiyden vahvistamiseen liittyvien tuomioistuimen määräämästä tutkimuksesta aiheutuvien vastaavien kustannusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 7) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 7).

Vähennys 80 000 euroa talousarvioesityksen 12 093 000 euroon nähden on siirtoa momentille 25.01.03 Onnettomuustutkintakeskuksen terveydenhuollon turvallisuustutkinnan edistämiseen.

2021 talousarvio	12 013 000
2020 VII lisätalousarvio	900 000
2020 talousarvio	33 093 000
2019 tilinpäätös	11 288 699

21. *Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 620 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) ministeriön hallinnonalalla tuottavuutta edistävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankintaan
- 2) hallinnonalan tietohallintohankkeisiin ja digitalisaation edistämiseen
- 3) enintään kymmentä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin tuottavuustoimien edistämiseksi.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 800 000 euroa talousarvioesityksen 1 820 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 25.01.01 hallinnonalan tietohallintohankkeisiin ja digitalisaation edistämiseen.

2021 talousarvio	2 620 000
2020 VII lisätalousarvio	840 000
2020 IV lisätalousarvio	1 200 000
2020 talousarvio	538 000
2019 tilinpäätös	245 000

50. Avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 13 288 000 euroa.

Käyttösuunnitelma (1 000 euroa)

Avustukset rikosten uhrien tukipalveluja tuottaville yhteisöille (enintään)	5 425
Avustukset saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen (enintään)	3 943
Muut avustukset ja avustushankkeiden vaikutuksen arviointi (enintään)	3 920
Yhteensä	13 288

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman.

Muutos talousarvioesityksen 12 959 000 euroa nähden on 329 000 euroa.

Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 570 000 euroa rikosuhripäivystyksen toiminnan turvaamiseen, ja se kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan Avustukset rikosten uhrien tukipalveluja tuottaville yhteisöille.

Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 34 000 euroa palkkausten tarkistuksiin, ja se kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan Avustukset saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen.

Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 75 000 euroa avustukseen Nollalinja-toimintaan chat-palvelun käyttöönottamiseksi ja vähennyksenä 350 000 euroa siirtona momentille 25.01.01 naisiin kohdistuvan väkivallan toimintaohjelman hankkeiden toimeenpanoon, jotka kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan Muut avustukset ja avustushankkeiden vaikutuksen arviointi.

2021 talousarvio	13 288 000
2020 VII lisätalousarvio	227 000
2020 IV lisätalousarvio	300 000
2020 talousarvio	13 005 000
2019 tilinpäätös	9 018 429

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 284 278 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 281 108 000 euroon nähden on 3 170 000 euroa, mistä 2 540 000 euroa aiheutuu koronaviruspandemiaan liittyvästä tuomioistuinasioiden ruuhkan purkamisesta ja 630 000 euroa rikosasioiden asiamäärän kasvusta.

2021 talousarvio	284 278 000
2020 IV lisätalousarvio	333 000
2020 talousarvio	255 060 000
2019 tilinpäätös	251 315 000

04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 81 947 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 81 141 000 euroon nähden on 806 000 euroa, missä on otettu huomioon koronaviruspandemiaan liittyvään ruuhkapurkuun 150 000 euroa yleisessä edunvalvonnassa, 130 000 euroa talous- ja velkaneuvonnassa, 76 000 euroa oikeusavussa ja 30 000 euroa kuluttajariitalautakunnassa, 125 000 euroa koronaviruspandemiaan liittyvään maksullisen toiminnan tulojen vähentymiseen, 240 000 euroa rikosasioiden määrän kasvuun sekä 55 000 euroa siirtana momentilta 25.01.01 liittyen oikeusavun ja edunvalvonnan koulutusmäärärahan tasomuutokseen.

2021 talousarvio	81 947 000
2020 VII lisätalousarvio	2 042 000
2020 IV lisätalousarvio	1 320 000
2020 II lisätalousarvio	690 000
2020 talousarvio	75 135 000
2019 tilinpäätös	72 271 000

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 108 741 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 107 771 000 euroon on 970 000 euroa, mistä koronaviruspandemiaan liittyen 940 000 euroa aiheutuu ulosottolaitoksen asiamäärien kasvusta ja 30 000 euroa konkurssiasiamiehen asiamäärien kasvusta.

2021 talousarvio	108 741 000
2020 IV lisätalousarvio	65 000
2020 talousarvio	103 247 000
2019 tilinpäätös	101 690 000

95. Ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 260 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulosoton virkavaraintilillä säilytettävänä olevien varojen korkomenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Määräraha on tarkoitettu ulosoton virkavaraintiliin liittyvän korkoriskin hallinnasta poikkeuksellisissa rahoitusmarkkinaolosuhteissa aiheutuviin menoihin.

Ulosotokaaren 6 luvun 23 §:n mukaan varat, joita ulosottomies säilyttää 21 tai 22 §:n mukaan, on talletettava erikseen luottolaitokseen korkoa kasvamaan, jos varat ylittävät valtioneuvoston asetuksessa säädettävän huomattavan määrän.

Negatiivisessa korkoympäristössä ulosottoviranomaisen säilytettävänä olevat rahavarat säilytetään pääosin ulosoton virkavaraintilillä. Virkavaraintilin pääomien turvaamisesta aiheutuu poikkeuksellinen korkoriski. Mahdollinen positiivinen korko hyvitetään momentille 12.25.21.

2021 talousarvio	260 000
2020 VII lisätalousarvio	22 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 55 729 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys talousarvioesityksen 55 185 000 euroon nähden on 544 000 euroa, mistä 284 000 euroa aiheutuu koronaviruspandemiaan liittyvän rikosasioiden tuomioistuinkäsittelyn ruuhkan purkamisesta ja 260 000 euroa rikosasioiden määrän kasvusta.

2021 talousarvio	55 729 000
2020 IV lisätalousarvio	2 500 000
2020 talousarvio	48 146 000
2019 tilinpäätös	45 848 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 233 939 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 229 297 000 euroon nähden on 4 642 000 euroa, mistä 1 600 000 euroa aiheutuu koronaviruspandemiaan liittyen rangaistusten täytäntöönpanon ruuhkan purkamisesta, 1 660 000 euroa rikosasioiden määrän kasvusta, 527 000 euroa Turun varmuusosaston perustamisesta ja 855 000 euroa omakustannuseriaatteen toteuttamisesta Senaatti-kiinteistöjen vuokrissa.

2021 talousarvio	233 939 000
2020 VII lisätalousarvio	1 993 000
2020 II lisätalousarvio	1 080 000
2020 I lisätalousarvio	433 000
2020 talousarvio	218 912 000
2019 tilinpäätös	216 499 000

50. Vaalimenot

20. Vaalimenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 859 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 4 050 000 euroa talousarvioesityksen 7 809 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2022 aluevaalien valmistelusta.

2021 talousarvio	11 859 000
2020 talousarvio	3 522 000
2019 tilinpäätös	35 202 759

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 215 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 16 316 000 euroon nähden on 101 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 88 000 euroa siirtona momentilta 26.01.20 määräaikaiseen tehtäväjärjestelyyn ja 170 000 euroa hybridiosaamiskeskuksen valmius- ja resilienssiverkoston jatkorahoitukseen sekä vähennyksenä 288 000 euroa siirtona momentille 24.01.01 Moskovaan sijoitetun erityisasiantuntijan palkkaukseen ja 71 000 euroa siirtona momentille 26.01.50 EXIT-palveluun.

2021 talousarvio	16 215 000
2020 VII lisätalousarvio	88 000
2020 IV lisätalousarvio	-95 000
2020 talousarvio	15 079 000
2019 tilinpäätös	14 447 000

20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 594 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 88 000 euroa talousarvioesityksen 1 682 000 euroon nähden on siirtoa momentille 26.01.01 määräaikaiseen tehtäväjärjestelyyn.

2021 talousarvio	1 594 000
2020 talousarvio	1 594 000
2019 tilinpäätös	7 929 000

29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 120 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 10 000 000 euroa talousarvioesityksen 110 000 000 euroon nähden aiheutuu tasomuutoksesta.

2021 talousarvio	120 000 000
2020 talousarvio	110 000 000
2019 tilinpäätös	108 303 170

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 331 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten myöntämiseen meripelastustoimintaan ja poliisin todistajan-suojeluohjelmaan sisältyvän sopeutumisavustuksen maksamiseen sekä avustuksen maksamiseen Diakonissalaitoksen EXIT-hankkeeseen (radikalitoitumisen vastainen hanke).

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 71 000 euroa talousarvioesityksen 260 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 26.01.01 EXIT-palveluun (radikalitoitumisen vastainen toiminta).

2021 talousarvio	331 000
2020 talousarvio	260 000
2019 tilinpäätös	235 000

10. Poliisitoimi*01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 798 761 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 796 137 000 euroon nähden on 2 624 000 euroa, josta 1 181 000 euroa aiheutuu Poliisin toimitilahankkeisiin liittyvistä vuokravaikutuksista, 1 000 000 euroa telekuuntelujärjestelmän uudistamisesta (TELA) ja 443 000 euroa SIS-asetusmuutoksen rahoitustarpeesta.

2021 talousarvio	798 761 000
2020 VII lisätalousarvio	21 561 000
2020 IV lisätalousarvio	11 800 000
2020 II lisätalousarvio	300 000
2020 I lisätalousarvio	5 553 000
2020 talousarvio	763 152 000
2019 tilinpäätös	759 575 000

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 271 888 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 290 000 euroa talousarvioesityksen 271 598 000 euroon nähden aiheutuu vuokratukusten noususta.

2021 talousarvio	271 888 000
2020 IV lisätalousarvio	7 000 000
2020 II lisätalousarvio	8 380 000
2020 I lisätalousarvio	3 000 000
2020 talousarvio	244 599 000
2019 tilinpäätös	236 780 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Määrärahaa saa käyttää:

9) kahden uuden ulkovartiolaivan hankintaan liittyviin suunnittelu-, hankinta- ja koulutuskuluihin.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 9) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 9).

2021 talousarvio	5 000 000
2020 VII lisätalousarvio	120 000 000
2020 V lisätalousarvio	1 500 000
2020 IV lisätalousarvio	15 000 000
2020 talousarvio	23 510 000
2019 tilinpäätös	9 010 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 60 048 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 500 000 euroa talousarvioesityksen 59 548 000 euroon nähden aiheutuu Erican pakollisen kehittämisen menoista.

2021 talousarvio	60 048 000
2020 VII lisätalousarvio	153 000
2020 IV lisätalousarvio	1 503 000
2020 II lisätalousarvio	125 000
2020 talousarvio	57 834 000
2019 tilinpäätös	54 601 000

20. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 034 000 euroa talousarvioesityksen 1 966 000 euroon nähden aiheutuu tasomuutoksesta.

2021 talousarvio	3 000 000
2020 V lisätalousarvio	1 800 000
2020 talousarvio	1 966 000
2019 tilinpäätös	1 758 328

40. Maahanmuutto

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 104 614 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 3 000 000 euroa talousarvioesityksen 107 614 000 euroon nähden aiheutuu tarkistetuista käyttöarviosta.

2021 talousarvio	104 614 000
2020 VII lisätalousarvio	-20 000 000
2020 talousarvio	117 433 000
2019 tilinpäätös	127 601 000

22. *Vapaaehtoinen paluu* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 570 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 1 000 000 euroa talousarvioesityksen 3 570 000 euroon nähden aiheutuu tarkistetusta käyttöarviosta.

2021 talousarvio	2 570 000
2020 VII lisätalousarvio	-2 500 000
2020 talousarvio	4 030 000
2019 tilinpäätös	530 000

63. *Vastaanottoiminnan asiakkaille maksettavat tuet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 26 843 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 1 700 000 euroa talousarvioesityksen 28 543 000 euroon nähden aiheutuu tarkistetusta käyttöarviosta.

2021 talousarvio	26 843 000
2020 VII lisätalousarvio	-6 500 000
2020 talousarvio	30 715 000
2019 tilinpäätös	25 341 762

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 968 938 000 euroa.

Valtuus

1) Vuonna 2021 saa tehdä Puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtion talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2021—2025 enintään 152 933 000 euroa (Vuoden 2021 toimintamenojen tilausvaltuus).

2) Vuoden 2020 Puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia saa tehdä siten, että niistä saa aiheutua valtion talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2021—2024 enintään 125 624 000 euroa (Vuoden 2020 toimintamenojen tilausvaltuus).

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen, päätösosan valtuuskohdan kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdan 1) ja päätösosan valtuuskohdan kohta 2) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdaksi 2), jolloin talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdat 2) ja 3) muuttuvat kohdiksi 3) ja 4).

Lisäys talousarvioesityksen 1 955 078 000 euroon nähden on 13 860 000 euroa, josta 7 100 000 euroa aiheutuu varusmiesten ruokarahakustannuksista ja 6 760 000 euroa eräiden hankintojen siirrosta momentilta 27.10.18.

Vuoden 2020 toimintamenojen tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen 6 000 000 eurola ja vuoden 2021 toimintamenojen tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen 2 987 000 eurolla johtuvat tilausvaltuuksilla tehtävien sopimusten tarkentumisesta.

Tilausvaltuuksiin ehdotettavat muutokset toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Tilausvaltuuksien muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2021	2022	2023	2024	2025—	Yhteensä vuodesta 2021 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Vuoden 2016 toimintamenojen tilausvaltuus	5 600					5 600
Vuoden 2017 toimintamenojen tilausvaltuus	8 754					8 754
Vuoden 2018 toimintamenojen tilausvaltuus	1 500	4 800				6 300
Vuoden 2019 toimintamenojen tilausvaltuus	34 899	8 250				43 149
Vuoden 2020 toimintamenojen tilausvaltuus	84 965	19 645	10 773	10 241		125 624
Kunnossapidon kumppanuus 2020 (Millog 2020) -tilausvaltuus	126 092	126 092	126 092	126 092	502 368	1 006 736
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	261 810	158 787	136 865	136 333	502 368	1 196 163
Uusi tilausvaltuus						
Vuoden 2021 toimintamenojen tilausvaltuus	18 137	97 995	24 820	3 700	8 281	152 933
Uusi tilausvaltuus yhteensä	18 137	97 995	24 820	3 700	8 281	152 933
Valtuudet yhteensä	279 947	256 782	161 685	140 033	510 649	1 349 096

2021 talousarvio	1 968 938 000
2020 VII lisätalousarvio	11 091 000
2020 IV lisätalousarvio	31 004 000
2020 I lisätalousarvio	600 000
2020 talousarvio	1 932 248 000
2019 tilinpäätös	1 932 250 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään 783 991 000 euroa.

Muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 241 979 000 euroa.

Valtuus

1) Vuonna 2021 saa tehdä sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskyvyn parantamiseksi Puolustusvoimien materiaaliseen kehittämiseen liittyen uusia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2021—2028 enintään 881 272 000 euroa (Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2021 -tilausvaltuus PVKEH 2021).

2) Sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskyvyn parantamiseksi Puolustusvoimien materiaaliseen kehittämiseen liittyen uusia sopimuksia saa tehdä siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2021—2027 enintään

1 051 572 000 euroa (Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2018 -tilausvaltuus PVKEH 2018).

Selvitysosa: Päättösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen, päätösosan valtuuskohdan kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdan 1) ensimmäisen kappaleen ja päätösosan valtuuskohdan kohta 2) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdaksi 2), jolloin talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdat 2) ja 3) muuttuvat kohdiksi 3) ja 4).

Vähennys 6 760 000 euroa talousarvioesityksen 790 751 000 euroon nähden aiheutuu eräiden hankintojen siirrosta momentille 27.10.01.

Muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen on talousarvioesityksen 242 436 000 euroon nähden vähennetty 457 000 euroa.

PVKEH 2021 -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen 15 157 000 eurolla ja PVKEH 2018 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen 8 070 000 eurolla aiheutuvat Puolustusvoimien kehittämisohjelman hankkeiden rahoituksen tarkennuksista.

Tilausvaltuuksiin ehdotettavat muutokset toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Tilausvaltuuksien muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2021	2022	2023	2024	2025—	Yhteensä vuodesta 2021 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2017) -tilausvaltuus	27 299	25 772	20 587	20 087	32 684	126 429
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2018) -tilausvaltuus	286 576	238 938	233 960	185 230	106 868	1 051 572
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2019) -tilausvaltuus	18 795	3 550				22 345
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2020) -tilausvaltuus	30 920	15 700	1 000	1 000		48 620
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	363 590	283 960	255 547	206 317	139 552	1 248 966

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2021	2022	2023	2024	2025—	Yhteensä vuodesta 2021 lähtien
Uusi tilausvaltuus						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2021) -tilausvaltuus	166 839	239 271	207 691	184 031	83 440	881 272
Uusi tilausvaltuus yhteensä	166 839	239 271	207 691	184 031	83 440	881 272
Valtuudet yhteensä	530 429	523 231	463 238	390 348	222 992	2 130 238
2021 talousarvio						783 991 000
2020 VII lisätalousarvio						705 000
2020 IV lisätalousarvio						-747 000
2020 talousarvio						779 440 000
2019 tilinpäätös						790 472 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	1 634 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 324 000
04.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	7 601 000
05.	Irakin koulutusoperaation menot	9 644 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	4 898 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 690 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	656 000
12.	EUNAVFOR MED Iriini, Välimeren operaation menot	280 000
15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	11 370 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	916 000
17.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	515 000
19.	Naton Irakin koulutusoperaation menot (NMI)	475 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansainvälisestä helikopterirahastosta aiheutuviin menoihin, Pohjoismaiden Base Camp -pooliin osallistumisesta aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	1 726 000
Yhteensä		58 729 000

Selvitysosa: Päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	+91 000
04.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	+40 000
05.	Irakin koulutusoperaation menot	-375 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	+109 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	+3 040 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansainvälisestä helikopterirahastosta aiheutuviin menoihin, Pohjoismaiden Base Camp -pooliin osallistumisesta aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-2 905 000
Yhteensä		-

Muutokset aiheutuvat pääosin operaatioiden tarkentuneista suunnitteluperusteista sekä yhteisten menojen ja kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelman määrärahatarpeista.

2021 talousarvio	58 729 000
2020 IV lisätalousarvio	-273 000
2020 talousarvio	59 659 000
2019 tilinpäätös	58 380 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 33 544 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 1 250 000 euroa talousarvioesityksen 34 794 000 euroon nähden on siirtoa momentille 28.10.03 positiivisen luottotietorekisterin valmisteluun.

2021 talousarvio	33 544 000
2020 VII lisätalousarvio	-123 000
2020 IV lisätalousarvio	850 000
2020 talousarvio	34 197 000
2019 tilinpäätös	31 201 000

40. Valtionavustus rajanylityspaikkojen terveysturvallisuuden ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin Finavia Oyj:lle (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen myöntämiseen covid-19 -pandemian aiheuttamien rajanylityspaikkojen terveysturvallisuuden ylläpitotoimia harjoittavalle Finavia Oyj:lle.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Määrärahaa voidaan käyttää lentoasemien terveysturvallisuuden ylläpidosta aiheutuvien kustannusten korvauksiin Finavia Oyj:lle.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Finavia Oyj ovat yhteistyössä sopineet koronaviruksen torjuntatoimista Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Finavia on jakanut ohjeistusta saapuville matkustajille sekä kotimaan jatkolennoille siirtyville vaihtomatikustajille. Lisäksi Finavia on tuottanut yleisneuvontapisteet tuloauloissa maahan saapuville matkustajille. Finavia on lisäksi osoittanut lentoasemilla tiloja kuntien toteuttamalle terveysneuvonnalle sekä koronaviruksen seulontaan ja tes-

taukseen. Lisäksi Finavia on ohjannut saapuvia matkustajia jatkoyhteyksiin maaliikenteessä huomioiden turvaohjeistuksen.

Valtiovarainministeriö tekee valtionavustuspäätöksen Finavia Oyj:lle annettavaa valtionavustusta koskien. Myönnettävään valtionavustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Finavialle aiheutuneita kustannuksia korvattaisiin enintään 31.12.2021 asti ja niiden on arvioitu olevan 400 000—500 000 euroa kuukaudessa.

2021 talousarvio	3 000 000
------------------	-----------

10. Verotus ja tulli

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 432 688 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 153 000 euroa talousarvioesityksen 432 841 000 euroon nähden on siirtoa momentille 28.30.03 Katso-palvelun korvaavan palvelun tehtävien siirtoon liittyen.

2021 talousarvio	432 688 000
2020 VII lisätalousarvio	1 152 000
2020 talousarvio	425 448 000
2019 tilinpäätös	406 887 000

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 186 252 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 10 500 000 euroa talousarvioesityksen 175 752 000 euroon nähden aiheutuu tullausjärjestelmän valmisohjelmahankinnan lisämenoista. Lisämenoihin liittyvä tilausvaltuus on myönnetty vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa.

2021 talousarvio	186 252 000
2020 VII lisätalousarvio	1 429 000
2020 IV lisätalousarvio	4 328 000
2020 talousarvio	166 099 000
2019 tilinpäätös	168 168 000

03. Kansallisen tulorekisterin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 750 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 12 500 000 euroon nähden on 5 250 000 euroa, mistä 1 250 000 euroa on siirtoa momentilta 28.01.01 positiivisen luottotietorekisterin hankinnan valmisteluun ja 4 000 000 euroa positiivisen luottotietorekisterin toteutukseen. Positiivisen luottotietorekisterin investointimenojen arvioidaan kokonaisuudessaan olevan 34,8 milj. euroa vuosina 2020—2024.

2021 talousarvio	17 750 000
2020 VII lisätalousarvio	265 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	11 980 000
2019 tilinpäätös	11 980 000

20. Palvelut valtioyhteisölle*01. Valtiokonttorin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 444 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys talousarvioesityksen 27 924 000 euroon nähden on 520 000 euroa, mistä 100 000 euroa aiheutuu ulkoministeriön matkavahinkoturvan käsittelytehtävien lisäkustannuksista ja 420 000 euroa siirrosta momentilta 28.70.23 valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen toteutukseen.

2021 talousarvio	28 444 000
2020 VII lisätalousarvio	140 000
2020 IV lisätalousarvio	6 000 000
2020 talousarvio	28 314 000
2019 tilinpäätös	24 682 000

88. Senaatti-kiinteistöt

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Senaatti-kiinteistöt on valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva valtion liikelaitos. Valtion liikelaitoksista annetun lain (1062/2010) mukaan Senaatti-kiinteistöjen tehtävänä on tuottaa tila- ja palveluja ja niihin välittömästi liittyviä muita palveluja valtion virastoille ja laitoksille, valtion talousarvion ulkopuolisille rahastoille ja muille valtion liikelaitoksille samoin kuin eduskunnalle sekä sen alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimiville yksiköille sekä huolehtia hallinnassaan olevasta valtion kiinteistövarallisuudesta. Liikelaitos voi tuottaa palveluja myös sellaisille yhteisöille, joiden toiminta rahoitetaan pääosin valtion talousarvioon otetuilla määrärahoilla.

2. Investoinnit

Senaatti-kiinteistöjen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2021 enintään 480 milj. euroa. Lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa tehdä sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 550 milj. euroa. Investoinnit painottuvat rakennuskannan arvoa säilyttäviin ja sen toimintakelpoisuutta parantaviin perusparannus- ja peruskorjausinvestointeihin sekä toimitilatehokkuutta kasvattaviin investointeihin. Investointikehys ei sisällä maankäyttömaksuja eikä varainsiirtoveroja.

Senaatti-kiinteistöt saa antaa vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia tytäryhtiöiden lainoista yhteensä enintään 50 milj. euron arvosta.

3. Lainanotto

Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan ottamaan vuoden 2021 aikana toimintansa rahoittamiseksi valtion liikelaitoksista annetun lain (1062/2010) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa nettomääräisesti enintään 230 milj. euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesitykseen nähden aiheutuu Senaatti-kiinteistöjä koskevan säädösmuutoksen viivästyisestä siten, että tytärliikelaitoksen perustaminen ei ole mahdollista 1.1.2021 alkaen.

Talousarvioesitykseen nähden momentin nimike on muutettu.

2021 talousarvio	—
2020 VII lisätalousarvio	—
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	—
2019 tilinpäätös	—

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

03. Digi- ja väestötietoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 50 994 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys talousarvioesityksen 50 516 000 euroon nähden on 478 000 euroa, mistä 153 000 euroa on siirtoa momentilta 28.01.01 KATSO-palvelun korvaavan palvelun tehtävien siirtoon liittyen ja 325 000 euroa aluevaalien tietojärjestelmä- ja valmistelumenoihin.

2021 talousarvio	50 994 000
2020 VII lisätalousarvio	106 000
2020 II lisätalousarvio	2 160 000
2020 talousarvio	53 940 000
2019 tilinpäätös	29 024 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 64 552 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 57 882 000 euroon nähden on 6 670 000 euroa, mistä 5 460 000 euroa aiheutuu koronapandemian arvioituista lisäkustannuksista, 210 000 euroa saavutettavuusvalvonnan lisäresursoinnista ja 1 000 000 euroa opetustoimen koulutuksen siirrosta momentilta 29.01.02.

2021 talousarvio	64 552 000
2020 VII lisätalousarvio	190 000
2020 IV lisätalousarvio	-35 000
2020 II lisätalousarvio	2 925 000
2020 talousarvio	56 505 000
2019 tilinpäätös	54 604 000

50. Eläkkeet ja korvaukset

15. Eläkkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 869 142 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 11 104 000 euroa talousarvioesityksen 4 880 246 000 euroon nähden aiheutuu indeksikorotusten vaikutuksesta.

2021 talousarvio	4 869 142 000
2020 talousarvio	4 857 179 000
2019 tilinpäätös	4 743 114 985

16. Ylimääräiset eläkkeet ja muut eläkemenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 925 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 9 000 euroa talousarvioesityksen 3 934 000 euroon nähden aiheutuu indeksikorotusten vaikutuksesta.

2021 talousarvio	3 925 000
2020 talousarvio	4 008 000
2019 tilinpäätös	1 291 491

63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 275 546 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 628 000 euroa talousarvioesityksen 276 174 000 euroon nähden aiheutuu indeksikorotusten vaikutuksesta.

2021 talousarvio	275 546 000
2020 talousarvio	256 728 000
2019 tilinpäätös	233 725 194

95. Muiden eläkelaitosten valtion puolesta maksamien eläkemenojen ja valtiolle maksamien ennakoiden korkomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 330 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 46 000 euroa talousarvioesityksen 20 376 000 euroon nähden aiheutuu indeksikorotusten vaikutuksesta.

2021 talousarvio	20 330 000
2020 talousarvio	19 812 000
2019 tilinpäätös	17 052 922

60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

02. Erikseen budjetoidut henkilöstömenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) välttämättömän lisähenkilökunnan palkkausten tai virkamieslain (750/1994) 9 b §:n 1 momentin soveltamisen kustannuksiin sellaisissa tapauksissa, joissa määräraha tarve ei ole ollut tiedossa talousarvioesitystä laadittaessa
- 2) valtiovarainministeriön tekemistä päätöksistä virkasuhteen ehtoja tai virkasuhteen päättymisestä johtuvia korvauksia koskevien menojen maksamiseen
- 3) viraston tuotannollisten tai taloudellisten syiden mukaisissa sopeutustilanteissa maksettujen irtisanoutumiskorvausten jälkikäteiseen korvaamiseen virastoille

4) valtion virkamieslain (750/1994) 27 a §:n sekä työ sopimuslain 7 luvun 13 §:n mukaisissa tilanteissa viraston irtisanotulle henkilöstölle maksettujen työllistymistä edistävän valmennuksen tai koulutuksen kustannusten jälkikäteiseen korvaamiseen virastolle

5) tuotannollisten tai taloudellisten syiden mukaisissa muutostilanteissa virkamiehen virkamieslain 20 §:n mukaisesta toisessa virastossa työskentelystä aiheutuvia kustannuksia, kun työskentely edistää virkamiehen palvelussuhteen jatkumista tai työllistymistä

6) valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen liitteessä 1 olevien viraston muutostilanteisiin liittyvien muuttokustannusten tai muihin virastolle muutostilanteesta johtuvien kustannusten jälkikäteiseen korvaamiseen virastolle.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 2 385 000 euroa talousarvioesityksen 115 000 euroon nähden aiheutuu irtisanoutumiskorvausten jälkikäteisestä korvaamisesta virastoille, virkamieslain mukaisesta irtisanotulle henkilöstölle maksettavien työllistymistä edistävän valmennuksen tai koulutuksen kustannuksista, toisessa virastossa työskentelystä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta ja valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisista muuttokustannusten tai muista muutostilanteista johtuvien kustannusten korvaamisesta virastolle.

Talousarvioesitykseen nähden momentin nimike on muutettu.

2021 talousarvio	2 500 000
2020 talousarvio	15 000
2019 tilinpäätös	12 661

70. Valtionhallinnon kehittäminen

05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelusta ja sen ohjauksesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) korvauksen maksamiseen Kansaneläkelaitokselle uudistuksen edellyttämien tietojärjestelmämuutosten toteuttamisesta.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Määrärahaa käytetään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta aiheutuviin valtakunnallisiin valmistelu-, toimeenpano-, kehittämis- ja suunnittelutehtäviin.

2021 talousarvio	1 900 000
2019 tilinpäätös	222 215 000

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 27 662 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 37 740 000 euroon nähden on 10 078 000 euroa, mistä 3 000 000 euroa on siirtoa momentille 23.01.01 Vahva-hankkeen loppuunsaattamiseen ja 7 078 000 euroa siirtoa momentille 30.20.01, mistä 3 350 000 euroa CAP27 -hankkeeseen ja 3 728 000 euroa Teknologiaympäristöjen uudistaminen -hankkeeseen.

2021 talousarvio	27 662 000
2020 VII lisätalousarvio	-2 500 000
2020 IV lisätalousarvio	-1 200 000
2020 talousarvio	13 872 000
2019 tilinpäätös	4 745 000

23. Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 380 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 420 000 euroa talousarvioesityksen 4 800 000 euroon nähden on siirtoa momentille 28.20.01 valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen toteutukseen.

2021 talousarvio	4 380 000
2020 VII lisätalousarvio	20 000
2020 talousarvio	5 600 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle*30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 190 288 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 721 000 euroa talousarvioesityksen 188 567 000 euroon nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista tuloarvioiden muutoksista.

2021 talousarvio	190 288 000
2020 VII lisätalousarvio	-4 476 000
2020 V lisätalousarvio	4 595 000
2020 IV lisätalousarvio	-5 918 000
2020 II lisätalousarvio	-25 677 000
2020 I lisätalousarvio	4 000
2020 talousarvio	249 719 000
2019 tilinpäätös	244 310 990

34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 83 100 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 3 500 000 euroa talousarvioesityksen 79 600 000 euroon nähden aiheutuu tarkentuneista arvioista.

2021 talousarvio	83 100 000
------------------	------------

89. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus

Selvitysosa: Luku lisätään talousarvioesitykseen.

30. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 14 973 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtionavustusten maksamiseen hyvinvointialueiden käynnistämisen ja toiminnan kustannuksiin sekä väliaikaisten valmistelutoimielinten kustannuksiin
- 2) valtionavustusten maksamiseen väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän ja HUS-yhtymän valittujen toimielinten kustannuksiin.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Määrärahaa voidaan käyttää hyvinvointialueiden perustamiseen ja toimintaan sekä väliaikaisten valmistelutoimielinten kustannuksiin. Hallitus valmistelee sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistusta, jota koskeva hallituksen esitys on tarkoitettu antaa eduskunnalle joulukuussa 2020.

Määräraha on luonteeltaan hyvinvointialueen toimintaan maksettavaa, valtionavustuslain (688/2001) 5 §:ssä tarkoitettua yleistä valtionavustusta. Yleisavustusta voidaan maksaa hyvinvointialueille voimaantulolain tultua voimaan valtiovarainministeriön päätöksen perusteella. Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän valtionrahoitus maksetaan HUS-sairaanhoidopiirille.

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastaa tehtäviinsä liittyvästä puhevallan käyttämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti. Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän tehtävät eroavat hyvinvointialueen väliaikaisten valmisteluryhmien tehtävistä, koska ne liittyvät HUS-yhtymän perustamisen ja toiminnan käynnistämisen edellyttämien päätöksien valmisteluun.

Merkittävimmät kustannukset aiheutuvat väliaikaisiin valmistelutoimielimiin ja hyvinvointialueille sekä HUS-yhtymään palkattavasta henkilöstöstä, tiloista, toiminnasta sekä lakisääteisten tehtävien järjestämisestä. Määräraharave perustuu osittain edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelussa tuotettuihin laskelmiin ja suunnitelmiin sekä kuntien ja kuntayhtymien vastaavien toimintojen kustannuksiin.

2021 talousarvio

14 973 000

90. Kuntien tukeminen

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 7 697 660 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 7 696 600 000 euroon nähden on 1 060 000 euroa, mistä 1 000 000 euroa aiheutuu oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutusarvion täsmentymisestä ja 60 000 euroa siirrosta momentilta 29.10.30 oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvasta oppilashuollon järjestämisvelvollisuudesta vapaassa sivistystyössä.

2021 talousarvio	7 697 660 000
2020 VII lisätalousarvio	750 000 000
2020 IV lisätalousarvio	827 700 000
2020 talousarvio	7 074 155 000
2019 tilinpäätös	8 730 423 729

92. EU ja kansainväliset järjestöt

95. Valtion takaus- ja takuusuoritukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan investointipankille yleiseurooppalaisesta sen yhteyteen perustetusta EU COVID-19 -takuurahastosta aiheutuvien tappioiden kattamiseksi annetusta valtiontakuusta aiheutuvien takuusuoritusten maksamiseksi. Määrärahaa saa käyttää myös takuurahaston maksuvalmiuden turvaamisesta Euroopan investointipankille mahdollisesti aiheutuvien korko- ja muiden menojen maksamiseksi.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Määrärahaa voidaan käyttää Euroopan investointipankille 25.6.2020 annetusta 371 158 331,96 euron valtiontakuusta kuluvana vuonna mahdollisesti aiheutuvista takuusuorituksista. Euroopan investointipankki turvaa takuurahaston maksuvalmiuden, mistä voi aiheutua takuun antajille korko- ja muita kuluja takuurahaston oman maksusuoritteen ja valtion suorittaman takuukorvauksen väliseltä ajalta.

2021 talousarvio

1 000 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 17 726 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 931 000 euroa talousarvioesityksen 16 795 000 euroon nähden aiheutuu siirtyvien erien säästön uudelleenkohdennuksesta momentille 29.01.02.

2021 talousarvio	17 726 000
2020 IV lisätalousarvio	-25 000
2020 talousarvio	17 847 000
2019 tilinpäätös	17 755 000

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 62 929 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

11) enintään 2 942 000 euroa EU:n ja Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamien hankkeiden ja ohjelmien kansalliseen rahoitukseen, monenkeskiseen ja kahdenväliseen yhteistyöhön, korkeakoulutuksen tunnetuksi tekemiseen ja kansainvälistämistä edistäviin apurahoihin sekä Saamelaisen korkeakoulun pohjoismaisen tutkimustoiminnan kansallisen rahoitusosuuden maksamiseen.

Selvitysosa: Päätososan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 11) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 11).

Vähennys talousarvioesityksen 64 860 000 euroon nähden on 1 931 000 euroa, josta 1 000 000 euroa aiheutuu siirrosta momentille 28.40.01 opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen ja 931 000 euroa siirtyvien erien säästön uudelleenkohdennuksesta momentilta 29.01.01.

2021 talousarvio	62 929 000
2020 VII lisätalousarvio	77 000
2020 IV lisätalousarvio	135 000
2020 talousarvio	67 744 000
2019 tilinpäätös	64 833 000

53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 47 510 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

3) enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toisen kappaleen kohta 3) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdan 3).

Lisäys 40 000 000 euroa talousarvioesityksen 7 510 000 euroon nähden aiheutuu jatkuvan oppimiseen vahvistamiseen ja rakennemuutoksen tukemiseen liittyvien toimien, lyhyiden nopeavai-
kutteisten koulutusten, lisäämisestä työikäisille osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	47 510 000
2020 IV lisätalousarvio	20 500 000
2020 talousarvio	26 010 000
2019 tilinpäätös	3 010 000

10. Varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö

20. Perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 156 815 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

4) 83 228 000 euroa perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmasta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toisen kappaleen kohta 4) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdan 4).

Muutos talousarvioesityksen 149 065 000 euroon nähden on 7 750 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 8 000 000 euroa perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan sitouttavan kouluyhteistyön käynnistämiseen osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja sekä vähennyksenä 250 000 euroa kertaluonteisena siirtona momentille 29.10.51 naisjärjestöjen avuksiin.

Hallitus on antanut eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen kaksi-vuotisen esiopetuksen kokeilusta ja varhaiskasvatustalouden muuttamisesta. Kokeilun tavoitteena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa muun muassa lisäämällä 5-vuotiaiden lasten osallistumista suunnitelmalliseen kasvatus- ja opetustoimintaan.

2021 talousarvio	156 815 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	118 415 000
2019 tilinpäätös	15 487 000

30. Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 471 179 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

12) enintään 9 940 000 euroa oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistamiseen.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä ohjaustuntien määrä on enintään 3 524 000 tuntia. Ohjaustuntien hinta on 26,00 euroa.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toisen kappaleen kohta 12) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdan 12) ja päätösoosan kolmas kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan kolmannen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 469 239 000 euroon nähden on 1 940 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 2 000 000 euroa perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustuntien lisäämiseen osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja sekä vähennyksenä 60 000 euroa siirtona momentille 28.90.30 oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvasta oppilashuollon järjestämisvelvoitteesta vapaassa sivistystyössä.

2021 talousarvio	471 179 000
2020 VII lisätalousarvio	986 000
2020 IV lisätalousarvio	115 500 000
2020 II lisätalousarvio	3 000 000
2020 talousarvio	705 285 000
2019 tilinpäätös	692 374 944

51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 7 513 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) 518 000 euroa eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain (663/2007) mukaisiin valtionavustuksiin.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toisen kappaleen kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdan 1).

Lisäys 250 000 euroa talousarvioesityksen 7 263 000 euroon nähden aiheutuu määräaikaisesta siirrosta momentilta 29.10.20 naisjärjestöjen avustuksiin.

2021 talousarvio	7 513 000
2020 VII lisätalousarvio	1 750 000
2020 talousarvio	8 743 000
2019 tilinpäätös	8 403 000

20. Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus

01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 432 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 5 000 euroa talousarvioesityksen 8 427 000 euroon nähden aiheutuu oppivelvollisuuden laajentamisen toteutuksesta Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa.

2021 talousarvio	8 432 000
2020 VII lisätalousarvio	18 000
2020 talousarvio	8 087 000
2019 tilinpäätös	8 072 000

21. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 19 006 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 5 000 000 euroa talousarvioesityksen 14 006 000 euroon nähden aiheutuu lukiokoulutuksen laatuohjelman käynnistämisestä ja toimeenpanosta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	19 006 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	12 706 000
2019 tilinpäätös	26 979 000

30. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 965 952 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) 930 920 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisena rahoituksena ammatillisen koulutuksen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen ja edellä mainitun lain 44 §:n 1 momentin mukaisena valtionavustuksena myönnettävään strategia-rahoitukseen ammatillisen koulutuksen järjestäjille, mistä 80 000 000 euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen, tuntiopettajien opetustuntimäärän lisäämiseen sekä opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen myönnettäviin perusrahoituksen harkinnanvaraisiin korotuksiin.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toisen kappaleen kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdan 1).

Lisäys talousarvioesityksen 884 657 000 euroon nähden on 81 295 000 euroa, mistä 80 000 000 euroa aiheutuu perusrahoituksen lisäämisestä ammatillisen koulutuksen järjestäjille opetuksen ja ohjauksen resurssien vahvistamiseksi osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja, 295 000 euroa oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutusarvion tarkentumisesta ja 1 000 000 euroa oppivelvollisuuden laajentamisen vuosikohtaisten kustannusten jakautumisen ajoituksen tarkentumisesta.

Perustelujen täydennys talousarvioesitykseen nähden on tarpeen, jotta perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena myönnettävä kertaluonteinen lisäys opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen, tuntiopettajien opetustuntimäärän lisäämiseen sekä opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen ei alenna perusrahoituksen suoritekohtaista rahoitusta. Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) muuttamisesta siten, että talousarviossa päätetyt määräaikaiset lisäykset, jotka jaetaan perusrahoituksen harkinnanvaraisina korotuksina, kasvattavat väliaikaisesti perusrahoituksen suhteellista osuutta kokonaisrahoituksesta.

2021 talousarvio	965 952 000
2020 VII lisätalousarvio	—
2020 IV lisätalousarvio	46 500 000
2020 talousarvio	917 598 000
2019 tilinpäätös	825 458 996

35. Valtionosuus ja -avustus lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 198 439 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 3 750 000 euroa talousarvioesityksen 194 689 000 euroon nähden aiheutuu oppivelvollisuuden laajentamisen vuosikohtaisten kustannusten jakautumisen ajoituksen tarkentumisesta.

2021 talousarvio	198 439 000
------------------	-------------

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

5) enintään 300 000 euroa julkisen keskitetyn sähköisen säilytys- ja arkistopalvelun toteuttamiskustannuksiin.

Selvitysosa: Päätososan kappaleen kohta 5) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 5).

Talousarvioesitykseen nähden perusteluihin on tehty tekninen korjaus.

2021 talousarvio	24 919 000
2020 IV lisätalousarvio	6 000 000
2020 talousarvio	31 119 000
2019 tilinpäätös	32 523 000

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 268 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 20 000 euroa talousarvioesityksen 4 248 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 29.80.31 esittävän taiteen valtiosuuslautakunnan toimintaan (HE 132/2020) vuonna 2021.

2021 talousarvio	4 268 000
2020 VII lisätalousarvio	7 019 000
2020 II lisätalousarvio	100 000
2020 I lisätalousarvio	900 000
2020 talousarvio	4 106 000
2019 tilinpäätös	4 115 000

30. Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 826 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

4) yleisten kirjastojen toiminnan kehittämisestä kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun areenoina aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätososan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 4) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 4).

Lisäys 1 000 000 euroa talousarvioesityksen 3 826 000 euroon nähden aiheutuu yleisten kirjastojen toiminnan kehittämistä kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun areenoina aiheutuvista kustannuksista.

2021 talousarvio	4 826 000
2020 IV lisätalousarvio	800 000
2020 talousarvio	5 012 000
2019 tilinpäätös	4 560 000

31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 129 197 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 20 000 euroa talousarvioesityksen 129 217 000 euroon nähden on siirtoa momentille 29.80.01 esittävän taiteen valtionosuuslautakunnan toimintaan vuonna 2021.

2021 talousarvio	129 197 000
2020 VII lisätalousarvio	57 666 000
2020 talousarvio	67 840 000
2019 tilinpäätös	46 734 868

52. Rahapelitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää:

2) Taiteen edistämiskeskuksesta annetun lain mukaisesti Taiteen edistämiskeskuksen, taideneuvoston ja taidetoimikuntien myöntämiin apurahoihin ja avustuksiin, enintään 21 000 euroa eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisesti apurahoihin sekä enintään 42 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen ja siitä aiheutuviin menoihin Taiteen edistämiskeskuksen määräaikaan taiteen edistämisen tehtäviin.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 2) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 2).

Muutos talousarvioesitykseen nähden aiheutuu rahapelitoiminnan tuottojen tuloutuksen vähentymisen vuoksi momentilta 29.80.51 osittain maksettavista eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisista apurahoista.

2021 talousarvio	190 275 000
2020 VII lisätalousarvio	-75 160 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	257 570 000
2019 tilinpäätös	247 042 783

90. Liikuntatoimi

30. Avustukset Liikkuva -ohjelmiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Liikkuva opiskelu, Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva aikuinen ja Ikiliikkuja -ohjelmista sekä poikkihallinnollisesta liikkumisohjelmasta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Momentti palautetaan talousarvioesitykseen.

Määräraha on tarkoitettu poikkihallinnollisen liikkumisohjelman ja liikuntapoliittisen koordinaatioelimen sekä liikkuva koulu -ohjelman laajentamisen kustannuksiin osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Liikkuva aikuinen -ohjelma (HO 2019)	1 000 000
Liikkuva opiskelu -ohjelma (HO 2019)	2 000 000
Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma (HO 2019)	1 000 000
Ikiliikkuja-ohjelma (HO 2019)	1 000 000
Yhteensä	5 000 000

Momentin nimike on muutettu.

2021 talousarvio	5 000 000
2020 IV lisätalousarvio	6 815 000
2020 II lisätalousarvio	19 600 000
2020 talousarvio	8 000 000
2019 tilinpäätös	3 800 000

50. Rahapelitoiminnan tuotot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Määrärahaa saa käyttää:

10) enintään 9 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Kohdan 7) määrärahaa saa käyttää enintään 16 täyttä eläkettä vastaavan ylimääräisen urheilija-eläkkeen myöntämiseen. Ylimääräisistä urheilijaeläkkeistä annetun lain mukainen eläkkeen suuruus on 1 383,20 euroa kuukaudessa.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäisen kappaleen kohta 10) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 10) ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan neljännen kappaleen.

Muutos talousarvioesitykseen nähden aiheutuu momentilta aluehallintovirastolle tehtävästä pysyvistä kahden henkilötyövuoden siirrosta sekä urheilijaeläkelain mukaisesta eläkkeen määrän vahvistamisesta.

2021 talousarvio	108 944 000
2020 VII lisätalousarvio	-48 806 000
2020 talousarvio	150 694 000
2019 tilinpäätös	154 028 306

91. Nuorisotyö

51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 32 112 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 4 500 000 euroa talousarvioesityksen 27 612 000 euroon nähden aiheutuu etsivän nuorisotyön laajentamisesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	32 112 000
2020 IV lisätalousarvio	12 000 000
2020 II lisätalousarvio	1 500 000
2020 talousarvio	23 513 000
2019 tilinpäätös	21 323 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 23 410 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 45 000 euroa talousarvioesityksen 23 455 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.01 arkiston järjestämisestä aiheutuviin kuluihin.

2021 talousarvio	23 410 000
2020 VII lisätalousarvio	78 000
2020 II lisätalousarvio	300 000
2020 talousarvio	23 376 000
2019 tilinpäätös	22 984 000

22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 943 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 35 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstömäärän palkkaamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Lisäys 9 000 000 euroa talousarvioesityksen 1 943 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 30.40.22 maankäyttösektorin ilmastopolitiikan tutkimus- ja innovaatio-ohjelman toteuttamista varten.

2021 talousarvio	10 943 000
2020 talousarvio	1 343 000
2019 tilinpäätös	1 343 000

10. Maaseudun kehittäminen

40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 65 250 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 55 050 000 euroon nähden on 10 200 000 euroa, josta 4 284 000 euroa on EU:n rahoitusosuutta ja 5 916 000 euroa on valtion rahoitusosuutta.

Lisäyksessä on otettu huomioon heinäkuussa 2020 saavutettu vuosia 2021—2027 koskeva EU:n rahoituskehysratkaisu, EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkausi sekä tukijärjestelmää koskevat kansalliset tarpeet.

2021 talousarvio	65 250 000
2020 VII lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	88 326 000
2019 tilinpäätös	84 976 000

43. Eläinten hyvinvointikorvaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 65 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 67 767 000 euroon nähden on 2 767 000 euroa, josta 1 162 000 euroa on EU:n rahoitusosuutta ja 1 605 000 euroa on valtion rahoitusosuutta.

Vähennyksessä on otettu huomioon heinäkuussa 2020 saavutettu vuosia 2021—2027 koskeva EU:n rahoituskehysratkaisu, EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkausi sekä tukijärjestelmää koskevat kansalliset tarpeet.

2021 talousarvio	65 000 000
2020 talousarvio	62 767 000
2019 tilinpäätös	47 767 000

54. Rahapeliominnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää:

1) arpajaislain (1047/2001) sekä rahapeliyhtiön tuottojen käyttämisestä hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen annetussa valtioneuvoston asetuksessa (14/2017) tarkoitettujen avustusten maksamiseen

2) muiden kuin rahapeliyhtiön tuottoihin perustuvien hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämisen valtionavustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Muutoksella mahdollistetaan muiden kuin rahapeliyhtiön tuottoihin perustuvien hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämisen valtionavustusten maksaminen.

2021 talousarvio	39 892 000
2020 V lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	40 092 000
2019 tilinpäätös	40 092 000

63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 12 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

3) harvaan asuttujen alueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittämiseksi toteutettavan vaikuttavuusarvioinnin, toimintaohjelman sekä siihen sisältyvien toimenpiteiden ja kokeiluhankkeiden rahoitukseen

4) julkisyhteisöjen hankkeiden toteuttamiseen tarvittavan enintään 8 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Päätösosan toisen kappaleen kohta 3) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen uudeksi kohdaksi 3) ja päätösosan toisen kappaleen kohta 4) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen nykyisen kohdan 3), jolloin talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen nykyiset kohdat 4)—6) muuttuvat kohdiksi 5)—7).

Lisäys 8 000 000 euroa talousarvioesityksen 4 000 000 euroon nähden aiheutuu harvaanasutun maaseudun kehittämisen rahoituksesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	12 000 000
2020 talousarvio	6 100 000
2019 tilinpäätös	3 100 000

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 182 091 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 165 700 000 euroon nähden on 16 391 000 euroa, josta 7 303 000 euroa on EU:n rahoitusosuutta ja 9 088 000 euroa on valtion rahoitusosuutta.

Lisäyksessä on otettu huomioon heinäkuussa 2020 saavutettu vuosia 2021—2027 koskeva EU:n rahoituskehysratkaisu, EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkausi sekä tukijärjestelmää koskevat kansalliset tarpeet.

2021 talousarvio	182 091 000
2020 VII lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	189 700 000
2019 tilinpäätös	144 056 640

20. Maa- ja elintarviketalous

01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 83 642 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 75 984 000 euroon nähden on 7 658 000 euroa, josta 580 000 euroa on koronavirustilanteen (COVID-19) aiheuttamiin lisäkuluihin Ruokaviraston laboratoriossa ja lihantarkastuksessa ja 7 078 000 euroa on siirtoa momentilta 28.70.20 tietojärjestelmien kehittämiseen, mistä 3 350 000 euroa CAP27 -hankkeeseen ja 3 728 000 euroa Teknologiaympäristöjen uudistaminen -hankkeeseen.

2021 talousarvio	83 642 000
2020 VII lisätalousarvio	596 000
2020 IV lisätalousarvio	125 000
2020 talousarvio	76 440 000
2019 tilinpäätös	73 362 000

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 332 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 8 900 000 euroa talousarvioesityksen 323 100 000 euroon nähden liittyy tukikokonaisuuden toimeenpanoon EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkaudella.

2021 talousarvio	332 000 000
2020 talousarvio	323 000 000
2019 tilinpäätös	322 700 000

41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 516 900 000 euroa.

Selvitysosa: Päätososa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 526 200 000 euroon nähden on 9 300 000 euroa (EU-osuus 100 %), missä on otettu huomioon EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen heinäkuussa 2020 saavutetun vuosien 2021—2027 EU:n rahoituskehyspäätöksen toimeenpano siirtymäkaudella.

2021 talousarvio	516 900 000
2020 talousarvio	526 200 000
2019 tilinpäätös	513 394 179

43. Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 314 190 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2021 saa tehdä EU:n ohjelmakauden 2014—2020 siirtymäkauteen kohdistuvia kokonaan uusia ympäristökorvausten sitoumuksia ja sopimuksia sekä luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksia siten, että niistä saa aiheutua vuoden 2022 ja sitä seuraavien vuosien määrärahasta maksettavia menoja enintään 32 000 000 euroa.

Mikäli ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvaa vuosien 2019 tai 2020 valtuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä ympäristökorvausten sitoumuksia ja sopimuksia sekä luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksia vuonna 2021.

Selvitysosa: Päätoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan valtuuskohta korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan valtuuskohdan.

Lisäys talousarvioesityksen 297 710 000 euroon nähden on 16 480 000 euroa, josta 6 922 000 euroa on EU:n rahoitusosuutta ja 9 558 000 euroa on valtion rahoitusosuutta.

Lisäyksessä on otettu huomioon heinäkuussa 2020 saavutettu vuosia 2021—2027 koskeva EU:n rahoituskehysratkaisu, EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkausi sekä tukijärjestelmää koskevat kansalliset tarpeet.

2021 talousarvio	314 190 000
2020 IV lisätalousarvio	93 000 000
2020 talousarvio	153 200 000
2019 tilinpäätös	355 710 000

44. *Luonnonhaittakorvaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 617 764 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 551 888 000 euroon nähden on yhteensä 65 876 000 euro, jossa on 97 733 000 euroa lisäystä EU-rahoitusosuuteen ja vähennystä valtion rahoitusosuuteen 31 857 000 euroa.

Muutoksessa on otettu huomioon heinäkuussa 2020 saavutettu vuosia 2021—2027 koskeva EU:n rahoituskehysratkaisu, EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkausi sekä tukijärjestelmää koskevat kansalliset tarpeet.

2021 talousarvio	617 764 000
2020 IV lisätalousarvio	-93 000 000
2020 talousarvio	624 788 000
2019 tilinpäätös	548 288 000

47. *Ruokaketjun kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 069 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 400 000 euroa talousarvioesityksen 3 669 000 euroon nähden aiheutuu maatalouden osamiskustannusten toiminnan käynnistämisestä.

2021 talousarvio	4 069 000
2020 talousarvio	4 045 000
2019 tilinpäätös	2 945 000

49. *Ravinnekierrätyksen edistäminen biokaasutuotannolla* (siirtomääräraha 3 v)

Selvitysosa: Momentti ehdotetaan poistettavaksi talousarvioesityksestä.

Vähennys 4 000 000 euroa aiheutuu talousarvioesityksessä ehdotetun määrärahan poistosta.

Tukijärjestelmään liittyvä valmistelu on osoittautunut ennakoitua vaikeammaksi erityisesti EU:n valtiontukisääntöjen vuoksi.

2021 talousarvio	—
------------------	---

40. Luonnonvaratalous

22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 32 652 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 88 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Vähennys talousarvioesityksen 43 452 000 euroon nähden on 10 800 000 euroa, mistä 9 000 000 euroa on siirtoa momentille 30.01.22 maankäyttösektorin ilmastopolitiikan tutkimus- ja innovaatio-ohjelman toteuttamista varten ja 1 800 000 euroa on siirtoa momentille 30.40.44 tuhkalannoituksen edistämistä varten.

2021 talousarvio	32 652 000
2020 VII lisätalousarvio	250 000
2020 IV lisätalousarvio	2 600 000
2020 talousarvio	29 045 000
2019 tilinpäätös	6 450 000

44. Tuki puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 55 030 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2021 saa tehdä kestävä metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015) mukaisia tukipäätöksiä enintään 58 500 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan valtuuskohdan kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 800 000 euroa talousarvioesityksen 53 230 000 euroon nähden on siirtoa momentilta 30.40.22 tuhkalannoituksen edistämistä varten.

2021 talousarvio	55 030 000
2020 talousarvio	56 230 000
2019 tilinpäätös	49 631 694

70. Maanmittaus ja tietovarannot

01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 45 063 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarviesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 500 000 euroa talousarviesityksen 43 563 000 euroon nähden aiheutuu huoneistotietojärjestelmän toisen vaiheen rahoituksesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	45 063 000
2020 VII lisätalousarvio	127 000
2020 IV lisätalousarvio	3 500 000
2020 talousarvio	42 169 000
2019 tilinpäätös	43 280 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) alueellisesta yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen maksamiseen
- 3) vastikkeettomien menojen maksamiseen kansainvälisille yhteisöille
- 4) EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

Talousarvioesitykseen nähden momentin päätösosan toisen kappaleen kohta 5) on poistettu.

2021 talousarvio	14 602 000
2020 VII lisätalousarvio	58 000
2020 IV lisätalousarvio	-20 000
2020 talousarvio	16 487 000
2019 tilinpäätös	14 724 000

02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 80 683 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 140 000 euroa talousarvioesityksen 80 543 000 euroon nähden aiheutuu sähköisen viestinnän palveluiden uusista valvontatehtävistä.

2021 talousarvio	80 683 000
2020 VII lisätalousarvio	127 000
2020 IV lisätalousarvio	2 190 000
2020 II lisätalousarvio	300 000
2020 talousarvio	77 569 000
2019 tilinpäätös	79 224 000

10. Liikenne- ja viestintäverkot

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 365 304 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 400 000 euroa talousarvioesityksen 1 363 904 000 euroon nähden aiheutuu koronavi-rustilanteen vuoksi vuodelta 2020 viivästyneestä merikartoitustyöstä.

2021 talousarvio	1 365 304 000
2020 VII lisätalousarvio	3 000 000
2020 IV lisätalousarvio	56 250 000
2020 talousarvio	1 422 470 000
2019 tilinpäätös	1 105 741 000

31. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 59 400 000 euroa.

Käyttösuunnitelma (euroa)

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja kuntien joukkoliikennehankkeet	28 500 000
Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat ja lentopaikat	900 000
Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot	30 000 000
Yhteensä	59 400 000

Selvitysosa: Päätösosan kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan käyttösuunnitelma korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan käyttösuunnitelman.

Lisäys 42 000 000 euroa talousarvioesityksen 17 400 000 euroon nähden on osa hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja, mistä 25 000 000 euroa kohdennetaan käyttösuunnitelma-kohtaan Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja kuntien joukkoliikennehankkeet ja 17 000 000 euroa käyttösuunnitelma-kohtaan Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot.

Määrärahaa yksityisten teiden kunnossapidon ja parantamisen tukemiseen käytetään sellaisen yksityisten tienpidon avustamiseen, jota koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekun-

ta ja jota koskevat tiedot ovat ajantasaiset yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä. Valtionavustus kohdistuu ensisijaisesti teiden parantamiseen sekä lauttojen käytön ja kunnossapidon tukemiseen. Erityisesti huomioidaan siltojen korjaukset ja kantavuutta nostavat hankkeet, liikenneturvallisuutta parantavat hankkeet sekä vesistöjen ylitysrakenteiden korjaukset silloin, kun niillä turvataan vaelluskalojen kulkureitit.

Tavanomaisissa tien parantamiskohteissa tuen osuus on tällä hetkellä 50 % ja muissa merkittävimmässä kohteissa, kuten silta- tai tulvakohteissa enintään 75 % kustannuksista. Lauttapaikan ja vuosittain purettavan sillan osalta avustuksen enimmäismäärä on 80 % ja talvitien osalta 65 % hyväksyttävistä todellisista käyttö- ja kunnossapitokustannuksista.

2021 talousarvio	59 400 000
2020 IV lisätalousarvio	18 000 000
2020 talousarvio	37 800 000
2019 tilinpäätös	4 500 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 431 725 000 euroa.

Valtuus

Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä, ml. aiempina varainhoitovuosina tehtyjen sitoumusten aiheuttamat menot (euroa)
Tiehankkeet	
Vt 5 Hurus—Hietanen tieosuuden kehittäminen	7 000 000
Hailuodon kiinteä yhteys	96 000 000
Kt 68 Edsevö eritasoliittymän parantaminen	8 200 000
Kt 68 parantaminen rakentamalla uusi Kolpin ylikulkusilta V-1879, Pedersöre	5 000 000
Vt 25 Lepin liittymän alikulku	3 000 000
Vt 23 parantaminen välillä Varkaus—Viinijärvi	10 500 000
Vt 19 Seinäjoki—Lapua, 1. vaihe	25 000 000
Vt 15 Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen	15 000 000
Vt 8 Turku—Pori parantaminen Eurajoen kohdalla	27 100 000
Vt 4 parantaminen välillä Hartola—Oravakivensalmi	26 000 000
Vt 4 Oulu—Kemi liittymien parantaminen Simossa	20 000 000
E18 Kt 50 Kehä III parantaminen, 3. vaihe, Askiston kohta ja Vantaankoski	
Pakkala lisäkaistat	30 000 000
Vt 3 Hämeenkyrön ohitustie	64 000 000
Vt 8 Turku—Pori, Mynämäen ja Luvian ohituskaistat	30 000 000
Kt 51 Kirkkonummi—Kivenlahti	80 000 000
E18 Haminan ohikulkutie	180 000 000
Vt 19 Seinäjoen itäinen ohikulkutie	77 900 000
Vt 8 Turku—Pori	92 500 000
Länsimetron liityntäyhteydet	19 900 000

Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäis- määrä, ml. aiempina varainhoito- vuosina tehtyjen sitoumusten aiheuttamat menot (euroa)
Vt 5 Mikkelin kohta	27 000 000
Mt 101 Kehä I parantaminen	32 000 000
Vt 6 Taavetti—Lappeenranta	76 000 000
Kt 77 Viitasaari—Keitele	13 000 000
Vt 3 Tampere—Vaasa, Laihian kohta, 1. vaihe	27 000 000
Vt 22 Oulu—Kajaani—Vartius	15 000 000
Vt 8 Pyhäjoen ydinvoimalan edellyttämät tieinvestoinnit	22 500 000
Vt 4 Oulu—Kemi	143 000 000
Vt 5 Mikkelä—Juva	121 000 000
Vt 12 Lahden eteläinen kehätie	198 000 000
Vt 12 Tillola—Keltti	15 000 000
Kehä I Laajalahden kohta	20 000 000
Länsimetron jatkeen liityntäliikennejärjestelyt	7 000 000
Vt 4 Kirri—Tikkakoski	139 000 000
Ratahankkeet	
Digirata -pilottihanke (ETCS-testirata ja -laboratorio)	11 000 000
Helsinki—Tampere -rataosan peruskorjauksen aloittaminen	8 000 000
Kuopion ratapihan parantaminen, 1. vaihe	30 000 000
Oritkarin kolmioraide	15 600 000
Helsinki—Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. vaihe	273 000 000
Espoon kaupunkirata	137 500 000
Oulu—Kontiomäki -rataosan välityskyvyn parantaminen, 1. vaihe	23 000 000
Kontiomäki—Pesiökylä -radan parantaminen	81 000 000
Kemin biotuotetehtaan raideyhteydet, Kemin kohta	10 500 000
Hyvinkää—Hanko -rataosan sähköistäminen	62 000 000
Kouvola—Kotka/Hamina -radan parantaminen	98 000 000
Iisalmi—Ylivieska (sähköistys ja Iisalmen kolmioraide)	55 000 000
Joensuun ratapihan parantaminen	74 000 000
Pohjanmaan rata	674 000 000
Keski-Pasila, länsiraide	50 100 000
Helsinki—Riihimäki rataosan kapasiteetin lisääminen, 1. vaihe	150 000 000
Helsingin ratapihan toiminnallisuuden parantaminen	60 000 000
Luumäki—Imatra—Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen	195 000 000
Pori—Mäntyluoto rataosan sähköistys	10 100 000
Uudenkaupungin radan sähköistys	21 000 000
Vesiväylähankkeet	
Saimaan kanavan vedenpinnan nosto	5 000 000
Oulun meriväylän rakentaminen	27 500 000
Savonlinnan syväväylän siirtäminen	40 000 000
Kokkolan meriväylä	45 000 000
Vuosaaren meriväylä	12 500 000

Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä, ml. aiempina varainhoitovuosina tehtyjen sitoumusten aiheuttamat menot (euroa)
Yhteiset väylähankkeet	
E18 Turun kehätien parantaminen välillä Naantali—Raisio, suunnittelu	4 200 000
Pääradan suunnittelun edistäminen välillä Tampere—Oulu Helsinki—Pasila -yhteysvälin ratakapasiteetin lisäämiseen valmistautuminen	5 000 000
Tampere—Jyväskylä -radan suunnittelu	600 000
Seinäjoki—Vaasa -radan suunnittelu	18 000 000
Äänekosken biotuotetehtaan liikenneyhteydet	3 000 000
	174 000 000

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan valtuuskohdan Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet -taulukko korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan vastaavan taulukon.

Lisäys talousarvioesityksen 422 113 000 euroon nähden on 9 612 000 euroa, mistä 4 000 000 euroa Hailuodon kiinteä yhteys -hankkeesta, 3 000 000 euroa vt 5 Hurus—Hietanen tieosuuden kehittäminen -hankkeesta, 700 000 euroa tiesuunnitelman E18 Turun kehätien parantaminen välillä Naantali—Raisio suunnittelukustannuksista, 400 000 euroa Parikkalan raja-aseman tiehankkeen suunnittelusta ja 1 512 000 euroa momentille 12.31.10 tuloutetusta TEN-T -tukihankkeen maksatuksesta, jota vastaava määräraha kohdennetaan hankkeelle Helsinki—Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. vaihe.

Talousarvioesitykseen nähden Aiempina varainhoitovuosina päätetyt väylähankkeet -taulukon hankkeen Luumäki—Imatra—Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen valtuutta on tarkistettu 30 000 000 eurolla 165 000 000 eurosta 195 000 000 euroon. Hankkeen kustannusarvio on tarkentunut hankkeen edetessä ja ratasuunnitelman valmistuessa. Valtuuden tarkistaminen tarvitaan hankkeen toteuttamiseksi alkuperäisessä laajuudessa.

Edellä mainittujen muutosten johdosta Hanke-erittely ja Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot -taulukko muuttuvat seuraaviksi:

Hanke-erittely

	Hyväksytty	Valmis liikenteelle	Sopimusvaltuus milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määräraha-tarve v. 2021 milj. €	Määräraha-tarve myöhemmin milj. €
Tiehankeet						
Vt 3 Hämeenkyrön ohitustie	LTA 2019	2022	64,0	22,4	25,0	16,6
Vt 4 Oulu—Kemi	TA 2017/ LTA 2018	2021	143,0	126,1	16,9	-
Vt 5 Mikkeli—Juva	TA 2017	2021	121,0	103,0	18,0	-
Vt 4 Kirri—Tikkakoski	TA 2018	2021	139,0	108,0	25,5	5,5

Hanke-erittely

	Hyväksytty	Valmis liikenteelle	Sopimus- valtuus milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määräraha- tarve v. 2021 milj. €	Määräraha- tarve myöhemmin milj. €
Kt 68 Edsevö eritasoliittymän parantaminen	IV LTA 2020	2021	8,2	2,5	5,7	-
Kt 68 parantaminen rakentamalla uusi Kolpin ylikulkusilta V-1879, Pedersöre	IV LTA 2020	2021	5,0	0,1	4,9	-
Vt 25 Lepin liittymän alikulku	IV LTA 2020	2021	3,0	1,0	2,0	-
Vt 23 parantaminen välillä Varkaus—Viinijärvi	IV LTA 2020	2021	10,5	6,5	4,0	-
Vt 19 Seinäjoki—Lapua, 1. vaihe	IV LTA 2020	2022	25,0	2,0	8,0	15,0
Vt 15 Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen	IV LTA 2020	2022	15,0	0,5	7,5	7,0
Vt 8 Turku—Pori parantaminen Eurajoen kohdalla	IV LTA 2020	2022	27,1	0,7	16,0	10,4
Vt 4 parantaminen välillä Hartola—Oravakivensalmi	IV LTA 2020	2023	26,0	1,0	7,0	18,0
Vt 4 Oulu—Kemi liittymien parantaminen Simossa	IV LTA 2020	2022	20,0	4,0	11,0	5,0
E18 Kt 50 Kehä III parantaminen, 3. vaihe, Askiston kohta ja Vantaan- koski Pakkala lisäkaistat	IV LTA 2020	2023	30,0	3,0	12,0	15,0
Hailuodon kiinteä yhteys	VII LTA 2020	2025	96,0	-	4,0	92,0
Vt 5 Hurus—Hietanen tieosuuden kehittämisen	VII LTA 2020	2020	7,0	0,4	3,0	3,6
Ratahankkeet						
Hyvinkää—Hanko -rataosan sähköistäminen	TA 2020	2023	62,0	3,0	27,0	32,0
Kouvola—Kotka/Hamina -radan parantaminen	LTA 2019	2024	98,0	38,0	38,0	22,0
Iisalmi—Ylivieska (sähköistys ja Iisalmen kolmioraide)	LTA 2019	2023	55,0	5,5	20,0	29,5
Joensuun ratapihan parantaminen	LTA 2019	2023	74,0	21,0	20,0	33,0
Luumäki—Imatra—Venäjän raja, ratayhteyden parantaminen	TA 2017/ TA 2021	2023	195,0	111,2	53,8	30,0
Digirata -pilottihanke (ETCS-testi- rata ja -laboratorio)	IV LTA 2020	2024	11,0	2,0	2,0	7,0
Helsinki—Tampere -rataosan peruskorjauksen aloittaminen	IV LTA 2020	2022	8,0	0,2	0,8	7,0
Kuopion ratapihan parantaminen, 1. vaihe	IV LTA 2020	2023	30,0	0,5	2,0	27,5
Oritkarin kolmioraide	IV LTA 2020	2022	15,6	1,6	7,0	7,0
Helsinki—Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. vaihe	IV LTA 2020	2027	273,0	5,0	15,0	253,0

Hanke-erittely

	Hyväksytty	Valmis liikenteelle	Sopimus- valtuus milj. €	Arvioitu käyttö milj. €	Määräraha- tarve v. 2021 milj. €	Määräraha- tarve myöhemmin milj. €
Espoon kaupunkirata	IV LTA 2020	2024	137,5	1,0	5,0	131,5
Oulu—Kontiomäki -rataosan välityskyvyn parantaminen, 1. vaihe	IV LTA 2020	2022	23,0	1,0	10,0	12,0
Kontiomäki—Pesiökylä -radan parantaminen	IV LTA 2020	2023	81,0	1,0	10,0	70,0
Kemin biotuotetehtaan raide- yhteydet, Kemin kohta	IV LTA 2020	2023	10,5	1,0	4,0	5,5
Vesiväylähankkeet						
Saimaan kanavan vedenpinnan nosto	IV LTA 2020	2022	5,0	0,1	0,2	4,7
Yhteiset väylähankkeet						
Tampere—Jyväskylä radan suunnittelu	TA 2020		18,0	4,0	5,0	9,0
Pääradan suunnittelun edistäminen välillä Tampere—Oulu	IV LTA 2020		5,0	0,1	1,4	3,5
Helsinki—Pasila -yhteysvälin rata- kapasiteetin lisäämiseen valmistautuminen	IV LTA 2020		0,6	0,2	0,4	-
E18 Turun kehätien parantaminen välillä Naantali—Raisio, suunnittelu	VII LTA 2020		4,2	0,2	0,7	3,3
Muu kehittämisen hankesuunnittelu				0,2	7,4	-
Keskeneräiset väylähankkeet yhteensä			1 846,2	578,0	400,2	875,6
Uudet väylähankkeet						
Turun ratapihan kehittäminen ja Kupittaa—Turku kaksoisraiteen rakentaminen	TA 2021	2024	33,8		2,5	31,3
Kemin Ajoksen meriväylän syventäminen	TA 2021	2023	26,5		13,0	13,5
Saimaan kanavan sulkujen pidentäminen	TA 2021	2024	90,0		1,5	88,5
Vt 4 Äänekoski—Viitasaari -tieosuuden kehittäminen	TA 2021	2023	21,2		5,0	16,2
Tampere—Jyväskylä -radan parantaminen, 1. vaihe	TA 2021	2023	19,0		7,0	12,0
Oulu—Kemi -rataosan välityskyvyn parantaminen, kohtausraiteet	TA 2021	2023	15,0		1,0	14,0
Uudet väylähankkeet yhteensä			205,5		30,0	175,5
Keskeneräiset ja uudet väylä- hankkeet yhteensä			2 051,7	578,0	430,2	1 051,1

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2021	2022	2023	2024—	Yhteensä vuodesta 2021 lähtien
Keskeneräiset väylähankkeet	392 813	370 100	195 500	310 000	1 268 413
Uudet väylähankkeet	30 000	71 000	75 450	29 000	205 450
Menot yhteensä	422 813	441 100	270 950	339 000	1 473 863

2021 talousarvio	431 725 000
2020 VII lisätalousarvio	750 000
2020 IV lisätalousarvio	39 736 000
2020 talousarvio	351 200 000
2019 tilinpäätös	369 085 000

79. Elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 108 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys 7 000 000 euroa talousarvioesityksen 115 800 000 euroon nähden aiheutuu hankkeen Hailuodon kiinteä yhteys siirtämisestä momentille 31.10.77 vuoden 2020 seitsemännessä lisätalousarvioesityksessä.

2021 talousarvio	108 800 000
2020 VII lisätalousarvio	-4 000 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	112 800 000
2019 tilinpäätös	118 000 000

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut

43. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 88 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 89 000 000 euroon nähden on 1 000 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 6 000 000 euroa sen johdosta, että hallitus antaa eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) väliaikaisesta muuttamisesta ja vähennyksenä 7 000 000 euroa tarvearvion muutoksesta.

31.20

85

2021 talousarvio	88 000 000
2020 VII lisätalousarvio	-12 000 000
2020 talousarvio	92 000 000
2019 tilinpäätös	86 835 757

55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 119 724 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 11 500 000 euroa talousarvioesityksen 108 224 000 euroon nähden aiheutuu koronasta johtuvasta maakuntien lentoyhteyksien tukemisesta.

2021 talousarvio	119 724 000
2020 VII lisätalousarvio	111 000 000
2020 IV lisätalousarvio	100 000 000
2020 talousarvio	108 474 000
2019 tilinpäätös	93 774 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 38 668 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Muutos talousarvioesityksen 38 333 000 euroon nähden on 335 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 50 000 euroa osatyökykyisten työkykyohjelmaan osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja ja 775 000 euroa siirtona momentilta 32.01.03 Ohjaamojen tukirakenteen rahoitukseen sekä vähennyksenä 400 000 euroa siirtona momentille 32.01.05 EU- ja kansainvälisten rahoitusvälineiden neuvontapalvelun palkkaus- ja muihin menoihin ja 90 000 euroa siirtona momentille 23.01.01 arkistojen järjestämiseen.

2021 talousarvio	38 668 000
2020 VII lisätalousarvio	1 185 000
2020 IV lisätalousarvio	531 000
2020 talousarvio	35 421 000
2019 tilinpäätös	33 700 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 185 801 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 184 926 000 euroon nähden on 875 000 euroa, mistä 280 000 euroa aiheutuu asuinrakennusten öljylämmityksen luopumisavustusten käsittelyresurssien siirrosta momentilta 35.20.56, 400 000 euroa yrittäjille suunnatun Early Warning -toimintamallin rahoituksesta ja 195 000 euroa oikeudellisen tuen tehtävien siirrosta momentilta 32.01.03.

2021 talousarvio	185 801 000
2020 VII lisätalousarvio	2 126 000
2020 IV lisätalousarvio	1 886 000
2020 II lisätalousarvio	7 920 000
2020 I lisätalousarvio	500 000
2020 talousarvio	174 918 000
2019 tilinpäätös	173 223 000

03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 209 411 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Muutos talousarvioesityksen 199 731 000 euroon nähden on 9 680 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 650 000 euroa Tie työelämään -portaalin ylläpitoon osana hallituksen kertaluonteisten tulevaisuusinvestointien mukaista osatyökykyisten työkykyohjelmaa ja 10 000 000 euroa TE-palvelujen digitalisaatio -hankkeen rahoituksen siirtona momentilta 32.30.51 sekä vähennyksenä 775 000 euroa Ohjaamojen tukirakenteen rahoituksen siirtona momentille 32.01.01 ja 195 000 euroa oikeudellisen tuen tehtävien siirrosta momentille 32.01.02.

2021 talousarvio	209 411 000
2020 VII lisätalousarvio	608 000
2020 IV lisätalousarvio	24 108 000
2020 II lisätalousarvio	21 800 000
2020 talousarvio	196 621 000
2019 tilinpäätös	185 853 000

04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 33 364 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 500 000 euroa talousarvioesityksen 32 864 000 euroon nähden aiheutuu GTK International Oy:n osakepääoman ja muun oman pääoman maksamisesta.

Hallitus on antanut eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi Geologian tutkimuskeskuksesta annetun lain (167/2011) muuttamisesta siten, että Geologian tutkimuskeskus voi eriyttää kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvan asiantuntijapalveluiden vientitoiminnan perustettavalle uudelle osakeyhtiölle 1.1.2021 alkaen. GTK International Oy on valtion kokonaan omistama yhtiö.

2021 talousarvio	33 364 000
2020 VII lisätalousarvio	84 000
2020 IV lisätalousarvio	2 000 000
2020 talousarvio	32 302 000
2019 tilinpäätös	32 248 000

05. Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 101 504 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää enintään 1 000 000 euroa Business Finland -yhtiön toiminnasta aiheutuvien sanktioluonteisten menojen, vahingonkorvausten, oikeudenkäyntikulujen, viivästyskorkojen, kurssitappioiden ja muiden näihin rinnastettavien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan toiseksi kappaleeksi.

Lisäys 400 000 euroa talousarvioesityksen 101 104 000 euroon nähden aiheutuu EU- ja kansainvälisten rahoitusvälineiden neuvontapalvelun palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 32.01.01.

2021 talousarvio	101 504 000
2020 VII lisätalousarvio	46 000
2020 IV lisätalousarvio	2 763 000
2020 II lisätalousarvio	10 000 000
2020 talousarvio	99 471 000
2019 tilinpäätös	97 474 000

40. Valtionavustus kestäväää kasvupolitiikkaa edistäville toimijoille (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 291 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 250 000 euroa talousarvioesityksen 5 041 000 euroon nähden aiheutuu omistajavaihdosten tukemisesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	5 291 000
2020 IV lisätalousarvio	1 600 000
2020 talousarvio	6 051 000
2019 tilinpäätös	5 959 000

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

43. *Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

8) valtionavustuslain (688/2001) ja annettavan valtioneuvoston asetuksen sekä Euroopan komission asetuksen (EU 651/2014) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille myönnettävään kiertotalouden investointi- ja innovaatiotukeen.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 8) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 8).

2021 talousarvio	64 200 000
2020 talousarvio	87 550 000
2019 tilinpäätös	—

46. *Laivanrakennuksen innovaatiotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 685 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää laivanrakennuksen innovaatioihin myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti avustuksiin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Mikäli vuoden 2020 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2021 enintään 30 750 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 8 065 000 euroa talousarvioesityksen 23 750 000 euroon nähden aiheutuu vuodelta 2020 käyttämättä jäävän enintään 30 750 000 euron valtuuden siirtymisestä vuodelle 2021.

2021 talousarvio	15 685 000
2020 VII lisätalousarvio	—
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	13 488 000
2019 tilinpäätös	10 000 000

83. *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 282 800 000 euroa.

Valtuus

Mikäli vuoden 2020 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2021 enintään 200 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan valtuuskohdan kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan valtuuskohdan toisen kappaleen.

Lisäys 20 000 000 euroa talousarvioesityksen 262 800 000 euroon nähden aiheutuu vuodelta 2020 käyttämättä jäävän valtuuden siirtymisestä vuodelle 2021.

2021 talousarvio	282 800 000
2020 IV lisätalousarvio	25 000 000
2020 II lisätalousarvio	150 000 000
2020 talousarvio	137 200 000
2019 tilinpäätös	154 999 132

30. Työllisyys ja yrittäjyys

31. Ravitsemisyrittäjien tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ravitsemisyrittäjien uudelleen työllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä annetun lain (403/2020) mukaisesti ravitsemisliikkeiden uudelleen työllistämisen tukemiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Koronapandemiasta johtuen vuonna 2020 otettiin käyttöön ravitsemisyrittäjien uudelleen työllistämisen tuki. Tuen haku loppui 31.10.2020. Suuresta hakemusemäärästä johtuen tukipäätöksente-ko osasta hakemuksista siirtyy vuoden 2021 alkuun.

Uudelleen työllistämiseen myönnettävää tukea maksetaan 1 000 euroa työllistettävää työntekijää kohden. Tukea maksetaan työntekijästä, jolle yritys maksaa palkkaa vähintään 2 500 euroa rajoitusvelvoitteen päättymistä seuraavan kolmen kuukauden ajalta.

2021 talousarvio	10 000 000
2020 VII lisätalousarvio	-41 000 000
2020 III lisätalousarvio	171 000 000

40. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 52 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (8/2014) mukaisesti:

4) enintään 21 000 000 euroa äkillisten rakennemuutosalueiden tukemiseen.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää:

5) valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti erityisavustuksena kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen KEINOn toimintaan

6) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden kulutusmenoihin käytettäväksi kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaamiskeskuksen KEINOn toimintaan

7) valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti Talent Hub -toiminnan tukemiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen sekä enintään 13 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen ja henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden kustannusten maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös ennakoiden maksamiseen, jos se on hankkeiden toteuttamisen kannalta perusteltua.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen, päätösosan toisen kappaleen kohta 4) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 4), päätösosan kolmas kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi ja päätösosan neljäs kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmannen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 12 000 000 euroon nähden on 40 000 000 euroa, mistä 2 000 000 euroa aiheutuu KEINO-osaamiskeskuksen rahoituksesta, 4 000 000 euroa sopimusperusteisen yhteistyön rahoituksesta, 10 000 000 euroa alueellisista innovaatioista ja kokeiluista (AIKO), 3 000 000 euroa aluekehitysrahoituksesta ja 21 000 000 euroa varautumisesta äkillisiin rakennemuutostilanteisiin osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

Lisäys talousarvioesityksen kahdeksaan henkilötyövuoteen nähden on viisi henkilötyövuotta, mikä aiheutuu KEINO-osaamiskeskuksen rahoituksesta.

2021 talousarvio	52 000 000
2020 IV lisätalousarvio	29 000 000
2020 talousarvio	21 000 000
2019 tilinpäätös	4 114 000

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 92 378 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2021 saa uusia sitoumuksia tehdä enintään 8 000 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2020 valtuutta jää käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä päätöksiä enintään 15 000 000 eurolla vuonna 2021.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan valtuuskohta korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan.

Muutos talousarvioesityksen 93 378 000 euroon nähden on 1 000 000 euroa, missä on otettu huomioon lisäyksenä 2 000 000 euroa varautumisena äkillisiin rakennemuutostilanteisiin osana hal-

lituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja ja vähennyksenä 3 000 000 euroa vuodelta 2020 käyttämättä jäävän enintään 15 000 000 euron valtuuden siirtymisestä vuodelle 2021.

Valtuuden lisäys talousarvioesityksen 3 000 000 euroon nähden on 5 000 000 euroa, joka aiheutuu varautumisesta äkillisiin rakennemuutostilanteisiin osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	92 378 000
2020 VII lisätalousarvio	-10 000 000
2020 IV lisätalousarvio	10 000 000
2020 II lisätalousarvio	75 000 000
2020 I lisätalousarvio	200 000 000
2020 talousarvio	16 378 000
2019 tilinpäätös	4 944 751

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 276 306 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaisesti:

7) työllisyyden edistämisen kuntakokeiluihin osallistuvien kuntien tekemien palkkatuki- ja starttirahapäätösten maksamiseen siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa on säädetty palkkatuen ja starttirahan rahoituksesta.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 7) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 7).

Vähennys talousarvioesityksen 296 686 000 euroon nähden on 20 380 000 euroa, mistä 10 000 000 euroa aiheutuu TE-palvelujen digitalisaatio -hankkeen rahoituksen siirrosta momentille 32.01.03, 380 000 euroa korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkimiseen tietyin edellytyksin työvoimakoulutuksena, mistä 90 000 euroa on siirtoa momentille 33.20.50 ja 290 000 euroa on siirtoa momentille 33.20.52 ja 10 000 000 euroa tasomuutoksesta.

Lisäksi mahdollistetaan, että määrärahaa voidaan käyttää myös työllisyyden edistämisen kuntakokeiluista annetun lain perusteella tehtyjen palkkatuki- ja starttirahapäätösten mukaisten palkkatukien ja starttirahojen maksamiseen.

2021 talousarvio	276 306 000
2020 IV lisätalousarvio	59 900 000
2020 talousarvio	273 014 000
2019 tilinpäätös	256 693 000

50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen

03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 891 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 100 000 euroa talousarvioesityksen 8 991 000 euroon nähden aiheutuu kunniaan liittyvän väkivallan vastaisen työn koordinaattorin rahoituksen siirrosta momentille 33.03.04.

2021 talousarvio	8 891 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 II lisätalousarvio	-1 500 000
2020 talousarvio	12 531 000
2019 tilinpäätös	1 881 000

Pääluokka 33**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Hallinto**

05. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 848 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 730 000 euroa talousarvioesityksen 1 118 000 euroon nähden aiheutuu valtion koulukotien toimitilojen kehittämisestä.

2021 talousarvio	1 848 000
2020 VII lisätalousarvio	460 000
2020 talousarvio	531 000
2019 tilinpäätös	601 000

06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää myös:

2) ostopalveluna hankittavien vankien terveydenhoidon palvelujen maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosan kappaleen kohta 2) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 2).

2021 talousarvio	20 405 000
2020 VII lisätalousarvio	1 019 000
2020 talousarvio	19 272 000
2019 tilinpäätös	19 105 000

25. *Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 34 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

2) korvauksen maksamiseen Kansaneläkelaitokselle sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisen käsittelyn toimeenpanoon

6) sosiaali- ja terveysministeriön hankintoihin DigiFinland Oy:ltä, joilla toteutetaan julkisten palveluntarjoajien sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan kehittämishankkeita.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Päätösosan toisen kappaleen kohta 2) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen uudeksi kohdaksi 2), jolloin talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen nykyiset kohdat 2)—4) muuttuvat kohdiksi 3)—5) ja päätösosan toisen kappaleen kohta 6) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 6).

Lisäys talousarvioesityksen 10 400 000 euroon nähden on 23 800 000 euroa, josta 3 800 000 euroa aiheutuu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisen käsittelyn toimeenpanosta vuonna 2021 ja 20 000 000 euroa DigiFinland Oy:n tuloutetun pääoman lisäämisestä momentille.

Hallitus on antanut eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä.

2021 talousarvio	34 200 000
2020 VII lisätalousarvio	—
2020 IV lisätalousarvio	500 000
2020 III lisätalousarvio	6 000 000
2020 II lisätalousarvio	6 000 000
2020 talousarvio	9 900 000
2019 tilinpäätös	7 000 000

02. Valvonta

05. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 14 272 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 140 000 euroa talousarvioesityksen 14 132 000 euroon nähden aiheutuu sosiaali- ja terveystietojen toissijaista käyttöä koskevan lain tuomista uusista rekisteröinti- ja valvontatehtävistä (2 htv).

2021 talousarvio	14 272 000
2020 VII lisätalousarvio	39 000
2020 IV lisätalousarvio	730 000
2020 talousarvio	12 028 000
2019 tilinpäätös	12 340 000

07. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 27 909 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 975 000 euroa talousarvioesityksen 26 934 000 euroon nähden aiheutuu viidentoista uuden työsuojelutarkastajan pysyvän viran perustamisesta.

2021 talousarvio	27 909 000
2020 talousarvio	26 167 000
2019 tilinpäätös	24 775 000

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 60 022 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 59 272 000 euroon nähden on 750 000 euroa, josta 650 000 euroa aiheutuu Valtion rokotetutkimuskeskuksen perustamisesta aiheutuvan tulonmenetyksen kompensoinnista ja 100 000 euroa siirrosta momentilta 32.50.03 kunniaan liittyvän väkivallan vastaisen työn koordinaattorin rahoitukseen.

2021 talousarvio	60 022 000
2020 VII lisätalousarvio	1 509 000
2020 IV lisätalousarvio	5 002 000
2020 I lisätalousarvio	12 800 000
2020 talousarvio	54 787 000
2019 tilinpäätös	54 083 000

25. Kansalliset osaamiskeskittymät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 500 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 1 500 000 euroa talousarvioesityksen 5 000 000 euroon nähden aiheutuu terveysalan kasvustrategiasta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	6 500 000
2020 talousarvio	7 000 000
2019 tilinpäätös	5 075 000

31. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 24 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 16 000 000 euroa talousarvioesityksen 8 000 000 euroon nähden aiheutuu lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmasta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	24 000 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	10 000 000
2019 tilinpäätös	—

50. Valtionosuus Työterveyslaitoksen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 29 042 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 6 000 000 euroa talousarvioesityksen 23 042 000 euroon nähden aiheutuu työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämisohjelmasta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	29 042 000
2020 II lisätalousarvio	400 000
2020 talousarvio	24 042 000
2019 tilinpäätös	23 222 000

63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 002 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 3 000 000 euroa talousarvioesityksen 4 002 000 euroon nähden aiheutuu päihteitä käyttävien äitien tukemiseen kohdennettavasta määrärahasta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	7 002 000
2020 IV lisätalousarvio	2 000 000
2020 talousarvio	8 402 000
2019 tilinpäätös	4 852 000

87. Rokotetutkimuksen yhtiöittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Tampereen yliopiston rokotetutkimuskeskuksen ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen rokotetutkimustoimintojen yhdistämiseksi perustettavan osakeyhtiön osakepääomaan ja muihin yhtiön perustamiskustannuksiin.

Selvitysosa: Momentti lisätään talousarvioesitykseen.

Hallitus on antanut eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kaupallisten rokotetutkimuspalvelujen yhtiöittämisestä. Esityksen mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta siirrettäisiin klinisiin rokotetutkimuspalveluihin liittyvä henkilöstö ja omaisuus perustettavaan valtion erityistehtävayhtiöön.

Rokotetutkimuskeskus olisi valtion osittain omistama erityistehtävayhtiö, joka toimisi sosiaali- ja terveysministeriön omistajaohjauksessa.

Määrärahaa on tarkoitus käyttää perustettavan osakeyhtiön osakepääomaan ja muihin yhtiön perustamiskustannuksiin. Osakeyhtiön pääomitus muodostetaan tarkoituksenmukaisessa ja riittävässä suhteessa toiminnan laajuuteen. Riittävällä osakepääomalla turvataan aloittavan yhtiön vakavaraisuus ja alkuvaiheen maksuvalmius.

2021 talousarvio	8 000 000
------------------	-----------

10. Perhe- ja asumiskustannusten taseus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut

60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 481 357 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys talousarvioesityksen 469 057 000 euroon nähden on 12 300 000 euroa, josta 5 300 000 euroa aiheutuu etuusohjelmien ja asiointipalvelun kehittämisestä, 3 500 000 euroa perhevapaa-uudistuksen toimeenpanosta, 3 000 000 euroa toimintakulujen jako-osuuksien muutoksesta ja 500 000 euroa työnantajan työttömyysvakuutusmaksun korottamisesta.

2021 talousarvio	481 357 000
2020 VII lisätalousarvio	14 000 000
2020 II lisätalousarvio	41 000 000
2020 talousarvio	440 300 000
2019 tilinpäätös	392 760 000

20. Työttömyysturva

50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 037 490 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

6) työllisyyden edistämisen kuntakokeiluihin osallistuvien kuntien tekemien palkkatuki- ja starttirahapäätösten maksamiseen siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa on säädetty palkkatuen ja starttirahan rahoituksesta.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toisen kappaleen kohta 6) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 6).

Lisäys talousarvioesityksen 991 000 000 euroon nähden on 46 490 000 euroa, josta 41 000 000 euroa on siirtoa momentilta 33.20.52 ja aiheutuu Työttömyysturvalain väliaikaisesta muuttamisesta niin, ettei lomautuksen perusteella maksettu työttömyyspäiväraha kuluta päivärahan enimmäismaksuaikaa, 5 400 000 euroa työttömyysturvan suojaosan korottamisesta 300 eurosta 500 euroon 31.3.2021 asti ja 90 000 euroa on siirtoa momentilta 32.30.51 korkeakoulututkintoon johdettavien opintojen hankkimiseen lain tarkoittamana työvoimakoulutuksena.

Hallitus on antanut eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain 4 §:n muuttamisesta.

2021 talousarvio	1 037 490 000
2020 VII lisätalousarvio	-294 800 000
2020 IV lisätalousarvio	720 500 000
2020 II lisätalousarvio	434 300 000
2020 talousarvio	745 400 000
2019 tilinpäätös	714 892 471

52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 802 990 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

5) työllisyyden edistämisen kuntakokeiluihin osallistuvien kuntien tekemien palkkatuki- ja starttirahapäätösten maksamiseen siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa on säädetty palkkatuen ja starttirahan rahoituksesta.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen ja päätösoosan toisen kappaleen kohta 5) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdaksi 5).

Muutos talousarvioesityksen 1 792 700 000 euroon nähden on 10 290 000 euroa, missä on otettu huomioon vähennyksenä 41 000 000 euroa siirtana momentille 33.20.50 Työttömyysturvalain väliaikaisesta muuttamisesta niin, että lomautuksen perusteella maksettu työttömyyspäiväraha ei kuluta päivärahan enimmäismaksuaikaa ja lisäyksenä 290 000 euroa siirtana momentilta 32.30.51 korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkimiseen lain tarkoittamana työvoimakoulutuksena.

Lisäyksestä 47 700 000 euroa aiheutuu työttömyysturvaan aiemmin tehtyjen väliaikaisten muutosten jatkamisesta mm. siten, että yrittäjille voitaisiin edelleen maksaa työmarkkinatukea ja 3 300 000 euroa työttömyysturvan suojaosan korottamisesta 300 eurosta 500 euroon. Muutokset ovat voimassa 31.3.2021 asti.

Hallitus on antanut eduskunnalle täydentävään talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain 4 §:n muuttamisesta ja esityksen laeiksi työttömyysturvalain 1 l luvun 4 b §:n sekä eräiden työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksen muuttamisesta.

2021 talousarvio	1 802 990 000
2020 VII lisätalousarvio	-206 300 000
2020 IV lisätalousarvio	91 900 000
2020 II lisätalousarvio	664 000 000
2020 talousarvio	1 457 500 000
2019 tilinpäätös	1 417 585 672

30. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 185 300 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 45 000 000 euroa talousarvioesityksen 2 140 300 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentilta 33.60.38 yksityisessä terveydenhuollossa tehdyistä covid-19 -testeistä maksettaviin Kela-korvauksiin.

2021 talousarvio	2 185 300 000
2020 VII lisätalousarvio	-70 000 000
2020 II lisätalousarvio	94 000 000
2020 talousarvio	1 975 800 000
2019 tilinpäätös	2 408 602 831

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

38. *Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19 kustannuksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 615 000 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Päätösosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen ja päätösosan toinen kappale lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan kolmanneksi kappaleeksi.

Vähennys 45 000 000 euroa talousarvioesityksen 1 660 000 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentille 33.30.60 yksityisessä terveydenhuollossa tehdyistä covid-19 -testeistä maksettaviin Kela-korvauksiin.

2021 talousarvio	1 615 000 000
2020 VII lisätalousarvio	6 000 000
2020 VI lisätalousarvio	200 000 000

39. *Palvelurakenteen kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 128 300 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 5 400 000 euroa talousarvioesityksen 122 900 000 euroon nähden on osa hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja, mistä 1 400 000 euroa aiheutuu työkykyohjelman aluekoordinaation ja viestinnän lisäresursoinnista ja 4 000 000 euroa kuntoutuksen kehittämishankkeesta.

2021 talousarvio	128 300 000
2020 IV lisätalousarvio	11 500 000
2020 talousarvio	97 410 000

80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta

50. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin* (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää:

4) 2 000 000 euroa Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen toteuttamaan hankkeeseen, jolla tuetaan maatalousyrittäjien työssä jaksamista.

Selvitysosa: Päätösoosan kappaleen kohta 4) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdaksi 4).

2021 talousarvio	19 140 000
2020 talousarvio	18 140 000
2019 tilinpäätös	18 140 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 35 163 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 77 000 euroa talousarvioesityksen 35 240 000 euroon nähden on siirtoa momentille 23.01.01, josta 62 000 euroa kohdentuu valtioneuvoston yhteisen verkkojulkaisualustan palvelun menoihin ja 15 000 euroa ympäristöministeriön arkiston järjestämistyöhön.

2021 talousarvio	35 163 000
2020 VII lisätalousarvio	64 000
2020 IV lisätalousarvio	465 000
2020 talousarvio	35 172 000
2019 tilinpäätös	26 128 000

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 38 340 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 7 000 000 euroa talousarvioesityksen 31 340 000 euroon nähden aiheutuu luonnonsuojelun rahoituksesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	38 340 000
2020 VII lisätalousarvio	3 050 000
2020 IV lisätalousarvio	2 000 000
2020 talousarvio	30 340 000
2019 tilinpäätös	2 690 000

22. *Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)*

Määrärahaa saa käyttää:

14) ekologisen kompensaation pilotoimiseen liittyviin kuluihin.

Selvitysosa: Päätösoosan kappaleen kohta 14) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösoosan toisen kappaleen kohdaksi 14).

2021 talousarvio	24 435 000
2020 VII lisätalousarvio	—
2020 IV lisätalousarvio	3 700 000
2020 talousarvio	20 635 000
2019 tilinpäätös	18 175 000

52. *Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 66 142 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 6 000 000 euroa talousarvioesityksen 60 142 000 euroon nähden aiheutuu luonnonsuojelun rahoituksesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	66 142 000
2020 VII lisätalousarvio	140 000
2020 IV lisätalousarvio	10 000 000
2020 talousarvio	61 322 000
2019 tilinpäätös	36 347 000

61. *Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 18 767 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

3) hankkeista aiheutuvien enintään 32 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen

8) avustukseen Lappeenrannan kaupungille European Green Leaf 2021 -teemavuoden toteuttamiseen.

Selvitysosa: Päätösoosan ensimmäinen kappale korvaa talousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen, päätösoosan toisen kappaleen kohta 3) korvaa talousarvioesityk-

sen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 3) ja päätösosan toisen kappaleen kohta 8) lisätään talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdaksi 8).

Lisäys 225 000 euroa talousarvioesityksen 18 542 000 euroon nähden aiheutuu Lappeenrannan kaupungin European Green Leaf 2021 -teemavuoden toteuttamisesta.

Talousarvioesitykseen nähden päätösosaan on lisätty 15 henkilötyövuotta Kestävän kaupunkikehityksen hankkeen ja Puurakentamisen hankkeen määrärahoilla tapahtuviin henkilökunnan palkkauksiin.

2021 talousarvio	18 767 000
2020 IV lisätalousarvio	28 000 000
2020 talousarvio	18 792 000
2019 tilinpäätös	16 022 000

63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 56 130 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Lisäys 6 500 000 euroa talousarvioesityksen 49 630 000 euroon nähden aiheutuu luonnonsuojelun rahoituksesta osana hallituksen kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja.

2021 talousarvio	56 130 000
2020 VII lisätalousarvio	8 000 000
2020 IV lisätalousarvio	18 000 000
2020 talousarvio	48 630 000
2019 tilinpäätös	26 830 000

66. Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Määrärahaa saa käyttää:

1) ympäristöministeriön toimialaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen ja sopimusten jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen sekä muihin kansainvälisten sitoumusten aiheuttamiin maksuihin ulkomaille

2) kehitysmaiden edustajien kansainvälisiin ympäristökokouksiin, sopimusneuvotteluihin ja asiantuntijajäseminaareihin osallistumisen tukemiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen.

2021 talousarvio	1 762 000
2020 talousarvio	2 062 000
2019 tilinpäätös	1 826 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

30. Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 750 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtionavustuslain nojalla kokeiluhankkeeseen talousongelmaisten vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäisemiseen
- 2) matkustukseen, tilaisuuksien järjestämiseen sekä asiantuntija- ja tutkimuspalveluihin liittyvien kulutusmenojen maksamiseen
- 3) yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Avustuksen määrä on enintään 50 % hankkeen talous- ja asumisneuvonnan aiheuttamista kustannuksista. Takuusäätiön projektipäälliköstä aiheutuvien menojen osalta avustus on 100 %.

Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.

Avustusta ei voida myöntää, jos avustuksen hakijalle on myönnetty muuta avustusta samoihin kustannuksiin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentti palautetaan talousarvioesitykseen.

Talousongelmaisten vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen -kokeiluhankkeen tavoitteena on yksityisissä ja ARA:n vuokra-asunnoissa asuvien talouden hallinnan ongelmista kärsivien asukkaiden vuokravelkojen sekä häättöjen vähentäminen, luotto- ja vakuutuskelpoisuuden palauttaminen sekä kotitalouksien kannustaminen muuttamaan pysyvämmiin talouden- ja elämänhallintaa. Hankkeessa asumis- ja talousneuvonta, jalkautuva talousohjaus, maksuohjelmat, vakuutusturva, pienlainoitus ja kuntoutus organisoidaan yhtenäisesti ja joustavasti toimivaksi asiakastyön kokonaisuudeksi. Tuki suunnataan talous- ja asumisneuvonnan antamiseen tarvittaviin resursseihin, talouden hallinnan työkalujen kehittämiseen sekä hankekokonaisuuden hallintoihin.

2021 talousarvio	750 000
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	1 000 000
2019 tilinpäätös	1 000 000

52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtionavustuslain nojalla asuinrakennuksen omistaville yhteisöille sähköisen liikenteen latausinfra rakentamiseen. Sähköisen liikenteen latausinfra rakentamisella tarkoitetaan kiinteistön sähköjärjestelmiin kohdistuvia muutostöitä, joiden tarkoituksena on mahdollistaa sähköauton käyttökelpoinen toiminnallinen latausvalmius vähintään viidellä autopaikalla. Avustusta voidaan

myöntää myös pysäköintiyhtiöille, jos ne ovat asuinrakennuksen omistavien yhteisöjen omistuksessa ja avustuksella toteutettavat latauspisteet on tarkoitettu asukaspysäköinnin käyttöön.

Selvitysosa: Päättösosan kappaleen kohta 1) korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan toisen kappaleen kohdan 1).

Talousarvioesitykseen nähden momentin perusteluja on täydennetty lisäämällä latausvalmiuden määritelmä.

2021 talousarvio	5 500 000
2020 IV lisätalousarvio	1 500 000
2020 talousarvio	5 500 000
2019 tilinpäätös	1 500 000

56. Avustukset asuinrakennusten öljylämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 9 440 000 euroa.

Selvitysosa: Päättösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan ensimmäisen kappaleen.

Vähennys 280 000 euroa talousarvioesityksen 9 720 000 euroon nähden aiheutuu siirrosta momentille 32.01.02 asuinrakennusten öljylämmityksen luopumisavustusten käsittelyyn ELY-keskuksissa.

2021 talousarvio	9 440 000
2020 IV lisätalousarvio	28 670 000

60. Siirto Valtion asuntorahastoon

Avustukset

Vuonna 2021 saa Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää määräaikaista hankekohtaisia avustuksia yhteensä enintään 25 000 000 euroa siten kuin asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen vuosina 2020—2023 myönnettävistä valtionavustuksista annettulla valtioneuvoston asetuksella (441/2020) tarkemmin säädetään. Lisäksi saa tehdä ehdollisia ennakkopäätöksiä mainittuun tarkoitukseen vuosina 2021—2023 myönnettävistä avustuksista siten, että vuodesta 2020 lukien avustusten ja ehdollisten ennakkopäätösten yhteismäärä on enintään 70 000 000 euroa.

Vuonna 2021 saa Valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää määräaikaista käynnistysavustuksia yhteensä enintään 39 000 000 euroa valtion ja MAL-seutujen väliin maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen sitoutuneissa kunnissa niille, jotka rakensivat vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaisia vuokra-asuntoja muille kuin erityisryhmille. Käynnistysavustuksen suuruus on Helsingin seudulla 10 000 euroa ja Tampereen, Turun sekä Oulun seuduilla 3 000 euroa edellä tarkoitettua asuntoa kohden. Kaikilla MAL-sopimukseen sitoutuneilla seuduilla puurunkoisille asuin-kerrostaloille myönnetään lisäksi 5 000 euron erillinen asuntokohtainen käynnistysavustus edellä tarkoitettua asuntoa kohden. Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa talousarvioesityksen momentin päätösosan luvun *Avustukset* neljännen ja viidennen kappaleen.

Talousarvioesitykseen nähden momentin perusteluja on täydennetty rajaamalla ehdollisten ennakkopäätösten kokonaismäärä euromääräisesti ja tarkentamalla, mille asunnoille käynnistysavustusta saa.

2021 talousarvio	—
2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	—
2019 tilinpäätös	—